

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Po pošli prejemam:

za

celo leto naprej 26 K — h
pol leta » 13 » — »
četrt » » 6 » 50 »
mesec » » 2 » 30 »

V upravljalstvu prejemam:

za

celo leto naprej 20 K — h
pol leta » 10 » — »
četrt » » 6 » — »
mesec » » 1 » 70 »

Za pošiljanje na dom
30 h na mesec.

Naročnine in inserat
sprejema upravljalstvo v
Katol. Tiskarni Kopitar-
jeve ulice št. 2.

Rekopis se ne vračajo,
nefrankovana pisma ne
vsprejemajo.

Uredništvo je v Seme-
niških ulicah št. 2, I., 17.

Izhajava vsak dan, izven
nedelje in praznike ob
pol 6. uri popoldne.

Štev. 293.

V Ljubljani, v soboto, 19. decembra 1903.

Letnik XXXI.

Ljudstvo in vlada na Kranjskem.

Ko je dr. Susteršič ob priliki sprejema delegacij na cesarskem dvoru na Dunaju povedal odločno in jasno nositelju krone, Njegovemu Veličanstvu, kateremu ves slovenski narod od pamtveka izkazuje neomejeno lojalnost in zvestobo, da je glavna krivda našemu besnemu domačemu boju iskati v palači politične deželne vlade, je bil odkrit in pravi tolmač ogromne večine slovenske kranjske dežele. Ne tisti, ki z bizantinsko servilnostjo klone v molku pred prestolom, je prijatelj države in prestola in svojega naroda, temveč kdor z dolžnim respektom, a obenem z dolžno odkritostjo pove mnenje, katero deli z njim tisoč in tisoč drugih. In tak tolmač mnenja tisočev in tisočev v deželi je bil delegat dr. Susteršič.

Ko je bil imenovan baron Hein dvornim svetnikom in obenem naslednikom barona Winklerja v vodstvu deželne vlade na Kranjskem, ni našel posebno cestnih strankarskih nasprotstev.

Slovenski stranki sta bili pač ločeni, a vezi enokrvnosti, istorodnosti in politične navezanosti ene slovenske stranke na drugo so omejevale in blažile strankarski boj.

Po deželnozborskih volitvah pred približno osmimi leti pa se je položil temelj ostremu boju. — Zastopniki nemškega veleposredstva v deželi so hoteli postati del odločujoče parlamentarne večine v deželi. Zato so še pred otvoritvijo deželnega zbora sklenili s takozvano narodno-napredno slovensko stranko pakt. Ko so se vršili razgovori glede tega pakta, je igral že umrli poslanec Janko Kersnik parlamentarnega kurirja med Schweglom, Heinom in dr. Tavčarjem.

Z ustanovitvijo slovensko-nemške zveze se je ustvaril temelj za umetno deželno-zborsko večino in za brezobzirni boj med slovenskima strankama v deželi. Boj se je od leta do leta poostreval in prepad med

slovenskima strankama je došel do vrhunca v sedanji dobi.

Narodno-napredna stranka izgublja od leta do leta na svoji narodni barvi, ker ji zveza s Schweglom jemlje narodno čilost in svobodo. Ta stranka je brez krmila, kajti edino točko svojega programa — narodnost — je morala izdati. To rano na svojem bolehnem telesu pa hoče zakriti z besnim pisanjem in kričanjem na našo slovensko-ljudsko stranko. Vrgli so se na izpodkopavanje cerkvene avtoritete in na izpodkopavanje pozitivnega krščanstva vobče.

Kako so zasramovali brezmadežnost Mater božje, Božanstvo Kristusovo v izvestnem slovenskem liberalnem listu, je še vsem v svežem spominu.

Ravno zdaj prinaša „Slovenski Narod“ članke, polne najnesramnejših laži, v katerih zasramuje papeštvo.

Kako so s cinično brezvestnostjo ščuvali proti denarnim zavodom, ki niso v rokah liberalne klike!

Ta dolga veriga napadov na verski čut in gospodarsko moč slovenskega ljudstva, ki se z malimi presledki plete skozi vso vrsto let slovensko-nemške zveze, ima edini namen — obdržati politično moč narodno-napredni stranki.

Zato pač razumevamo, da dr. Tavčarjeva stranka s svojega strankarskega stališča stavlja strankarske interese nad obče slovensko korist. Še bolj razumljivo nam je stališče barona Schwegla in njegove nemške stranke. Čimbolj se pogloblja slovenski boj na Kranjskem, tembolj raste veljava nemškega elementa od Drave do Trsta, tembolj tudi padamo Slovenci v brezpomembnost, ako ni nobene odločujoče slovenske stranke niti na Kranjskem, temveč le baron Schwegel in njegovi služabniki.

Ne moremo pa umevati stališča barona Heina, kot najvišjega uradnika cesarske vlade v deželi. Politična uprava mora vendar po svojem zvanju uplivati na ublaženje socialnih in političnih bojov, nikdar pa se ne sme ponašati tako, da gineva zaupanje v njeno objektivnost. Narodnega miru v de-

želi baron Hein ni ustvaril, a rodil se je uprav v času njegove politične vlade socialni in strankarski boj, kakršnega še ni videla dežela. Še v polupretoklem času je imel baron Hein lepo nalogo, postaviti se nad stranke in odvrniti od sebe vsak sum pristranosti in vsak sum posebne ljubezni do slovenskonemške koalicije. A ta trenutek je zamudil.

Bržkone je precenjeval moč slovenske nemške zveze in taksiral moč naše stranke po pisavi »Slov. Naroda«.

A tega ne bomo preiskovali. Politični dogodki zadnjega časa nas uče le enega dejstva: Da je zaman upati še dalje v trajno moč kake iz slovenskih in nemških liberalcev zvarjene večine. Naš vladar želi miru in rednega parlamentarnega dela. To želimo tudi mi. A zato je potrebna sloga med tendencami vlade in ljudstva. Kaj je tendenca ljudstva, to pač uče časi obstrukcije dovolj glasno! Na tolikih shodih je sklenjeno v jasnih resolucijah! Pravično politično zastopstvo in gojitev narodno-gospodarskih teženj slovenskega ljudstva — to sta zahtevi, v katerih se ne more izpremeniti ljudstvo vladi na ljubo, ampak v katerih se mora vlada prilagoditi ljudstvu.

Tu je zdaj jedro vsega vprašanja. Mi poznamo danes samo dva odločilna faktorja: Vlado in ljudstvo. Liberalni stranki obe odpadeta brez sledu, ako se sporazumeta ljudstvo in vlada. Če se ta edinstvo v težnjah še ni dosegla, pač ni krivda ljudskih zastopnikov, ker ti so le tolmači ljudske volje.

Zato je izgovoril dr. Susteršič čisto resnico, ko je Njegovo Veličanstvo opozoril na politično stališče deželne vlade Kranjske.

Poročila iz Hrvatske.

Sklep osrednjega odbora hrvatske stranke prava.

Ker ni moglo priti do zaželenje sloge med opozicijskimi strankama, je osrednji odbor stranke prave določil na svojem zadnjem zboru, da naj ostane glasilo te stranke „Obzor“, ter bode ta določba tudi v listu označena. V nadzorstvo uredništva so izvo-

ljeni dr. Derenčin, Gregor Tuškan in župnik Steljan Zagorac. Osnem se je sklenilo, da se saborskemu klubu stranke prava daje popolna sloboda v njegovi parlamentarni akciji nasproti drugi opozicijski frakciji. Stranka se ima držati strogo programa iz leta 1894. z vsemi štirimi resolucijami od 29. prosinca leta 1903. Tako ostaneta dve stranki v borbi proti mažaronstvu, a je upanje, da ga bosta složno pebijali, kar bi bilo zares potrebno, da preneha med strankama vsak prepir, kakor je bilo sklenjeno 29. pros. 1903.; saj je vendar obema strankama v prvem redu bilo do tega, da se zruši sedanji sistem, a ne da se v brezplodni domači borbi slabi odpor proti mažaronstvu.

Hrvatski ljudski učitelji deželni uradniki.

Hrvatski ljudski učitelji so kaj slabo plačani. Posebno se jim je stanje pogoršalo pod vlado poprejšnjega bana Khuena. Plačo dobivajo učitelji od obče, imenuje jih pa deželna vlada po svoji volji, največkrat brez obzira na predlog občinskega šolskega odbora. Ker so valed poznate slabe uprave pod banom Khuenom občine silno osiromašile, je nastopila posebno za učitelje slaba doba, ker so se silno zmanjšali njihovi dohodki. Radi tega žalostnega gmotnega položaja so se obrnili hrvatski ljudski učitelji na sedanjega podbana za pomoč ter so izročili tudi saboru prošnje za povečanje plače. Toda o povečanju plač za zdaj na Hrvatskem ne more biti govora, ker se zemlja bori s tako velikim primankljajem. To je omenil tudi podban na prošnjo učiteljev, a obenem tudi sporočil misel, katero goje učitelji že dalje časa, kako bi oni dobivali plačo od dežele, ali bolje rečeno, kako bi oni postali deželni uradniki. Pri dobro urejenih deželnih financah bi bili učitelji vsaj varni za svoje plače. Kako bi jim tehnika uradniška odvisnost, to je seveda drugo vprašanje, glede katerega bi morali hrvatski učitelji dobro premisliti, je-li bi bilo vredno žrtvovati današnjo odvisnost od obče državni oblasti.

Hrvatski proračun za leto 1904.

Dolgo časa se je mislilo, da hrvatska vlada ne bo mogla sestaviti prorač. za l. 1904., pa ga tudi ne bi bila, da ni dobila po dogovoru z ogrsko vlado posojila 3,008,349 kron, s katerim bode pokrila primankljaj. Toda to posojilo bode morala vrniti precej, ko se sklene nova finančna nagodba. Proračun za leto 1904. je sestavljen po podatkih iz leta 1902., ker za leto 1903 Hrvatska ni imela

LISTEK.

Prešernova »fajfa« napadena

ali:

kvasično pričevanje veleinteligentnega „Narodovca“ Piposlava Harambaše Hajdukovića.

Zgodilo se je, česar smo se bali, a česar odvrniti nismo mogli: Vnel se je boj, boj strasten in bratomoren. Literarna zgodovina, že sama ob sebi nevarna stroka, ki nudi toliko izkušnjav za vroče praske in zavratne napade, je zopet odprta novim napadom. Deset let so se menda Grki borili za lepo Heleno pred Trojo, dokler ni mesto končalo v pepelu in v razvalinah. Bogvé, če bo Slovenija doživela v desetih letih konca grozne vojske za Prešernovo pipo? Če pogledamo nazaj, nas mora pač zona obiti: Koliko časa je trpela škarska pravda, koliko črnila je požrla, koliko obrekovanja rodila! A kaj je mrtva črka proti Prešernovi pipi!

V svesti smo si torej usodepolnega trenutka. Mah na mah bodo padali udarci nasprotnikov. Danes dvignemo ščit, da se obranimo sovražnega kopja. Jutri pa izderemo meč in planemo na sovražnika.

Obramba je torej danes naše geslo. A predno se podamo v boj, si izberemo zavetnika. Naš patron bodi stari slovenski žrec Gorazd. Askerc nam je priča njegove blagohotnosti, kajti Askerc stoji na naši strani, da si njegovo stališče ni popolnoma korektno. Askerc je namreč tega mnenja, da Prešeren ni kadil, oziroma trdi, da predno se začne preiskovati o pristnosti Prešernove fajfe, se mora rešiti principijelno vprašanje, ali je Prešeren kadil ali ne.

Mi pa, kakor znano, se borimo za to, da je Prešeren kadil, a ne iz označene pipe; šli smo še dalje in postavili tezo, da je kadil ogrski tobak. V skritih kotih svojega srca imamo še misli, ki jih povemo pozneje. To je trdnjava, katero branimo, in glej, dvignil se je Harambaša tam od straže hrvaške in je prihlačal proti nam ter nas kruto napadel! A mi branimo sebe in pristnost literarne zgodovine!

Čujte, kaki so njegovi dokazi!

On trdi, da mi nimamo nobene pipe, torej ne moremo soditi o pipah, torej je Prešernova pipa pristna. Oj, zlobno zavijanje in vnebovpijoče obrekovanje! Nasprotno je res: Harambaša ima sicer doma tri pipe, a mi imamo štiri — torej je moč naših dokazov večja!

Dalje trdi: Pristne so relikvije, ki jih

je škof Hren dal v šentjakobsko cerkev, torej je pristna tudi pipa, ki jo ima Harambaša v rokah.

In dalje: »Družba sv. Cirila in Metoda« daje tiskati svoj koledar v »Narodni tiskarni« — torej je Prešernova pipa prava. Se dalje trdi ta orjak učenosti, da mi mašujemo v kazuli iz Hasanpaševoga plašča in da molimo na molek očeta Radeckega — torej je njegova pipa Prešernova, in Harambaša sme kaditi iz nje!

Omahnili smo, kajti to nas je podrla. A prisežem vam lahko, da se mi godi krivice, kajti jaz, ubogi Pipar, se še nikoli nisem dotaknil Hasanpaševoga plašča, in Radeckega molek je zame deveta dežela. To se pravi vendar: perfidno v obraz biti resnici!

Tudi drugi dokazi so taki, da jih pri natančnejšem opazovanju spoznamo kot nedostopne. N. pr. ta-le: Harambaše se bore za krst častni in slobodu zlatnu; torej imam jaz, Harambaša, prav, ko trdim, da je moja pipa Prešernova relikvija. Harambaša vihti nad svojo glavo čudno zastavo: Umazani papir »Slovenskega Naroda«. Oj, kako se v »Slov. Narodu« brani »krst častni in sloboda zlatna«! Res, naš Harambaša je janičarskega pokolenja. Malo se mu torej po-daje, ako se sklicuje z ozirom na Prešer-

novo pipo na slavno preteklost harambaškega čeha.

A on gre še dalje v svoji predrznosti. V sedemdesetih letih — pravi Harambaša — je bil v Istri in je tam celo kopo duhovnikov zval svoje pobratime. Torej je Prešernova pipa pristna! O Harambaša, škoda vsake kaplje vina, ki si ga izpil po istrskih farovžih!

To priznanje Harambaševo nam je šele popolnoma odprlo oči.

Zdaj vemo, odkod izvira njegovo početje: On je star klerikalec! Koliko ste že, vse časti vredni »Narodovci«, čitali o klerikalni zlobi in o nevarnih objemih črnega zmaja! Harambaša mu je padel v kremplje, in, enkrat poklerikaljen, se ni nikdar več mogel povspeti do čiste prosvete liberalne družbe. Skriven klerikalec je, v ovčji koži, morda celo jezuit, da tako hrepeni po relikvijah! Njegova prijaznost do Tomaža Hrena — sumljivo dejstvo! Kako radostno rabi besedo »relikvija«! Kako radostno pripoveduje, da se je Prešeren ponoči shajal s svojim dekletom ter pri tem pušil iz omenjene pipe! Ali ni to na las enako skrivnemu grešnemu veselju, kateremu se po »Narodovem« pričevanju tako radi udajajo klerikalci? Brez dvoma: Pod imenom Harambaša se skriva eden najbolj nevarnih kleri-

proračuna radi poznatih dogodkov. Vsa potreba znaša 20,601 068 kron, za 1,903.624 K več nego leta 1902. Ta potreba se bode pokrila z lastnimi dohodki treh avtonomnih oddelkov v znesku od 1,427.019 kron, manje za 729.784 K nego v letu 1902, kar dokazuje najboljše, da so glavni deželni zakladov potrošene, ker ni dohodkov od njih; potem s 44% tangento od vseh davkov, vsaj bi morali biti, kar pa v resnici ni; le-ta znaša za leto 1904 le 16,165.700 kron za 375.041 kron manje nego v letu 1902. Iz vsega se vidi, kako dohodki zemlje padajo, kar je seveda zasluga bivšega bana Khuena in njegove veščine. Le z zgoraj omenjenim posojilom je bilo mogoče predložiti saboru proračun, o katerem se pa ne bode zdaj pravljalo, ker je premalo časa za to, nego je vlada predložila postavo o indemiteti za tri mesece do konca marca, ker misli, da bo do takrat tudi že nova finančna nagodba gotova. Tako se je izrazil danes tudi poročevalec o tej postavi v proračunskem odboru, ko je zagovarjal predlog proti opoziciji, ki ga ni mogla sprejeti, češ, da nima zaupanja v novo vlado. Opozicija sta zastopala v odboru dr. Frank in dr. Banjavčić. Oddelni predstojnik Šumanović je bral svedo predlog ter obljuboval velike dobičke od nove finančne nagodbe, tako da bode mogla Hrvat-ska potem lahko napredovati v duševnem in gmočnem pogledu. Dasi takim besedam ne more verovati noben trezen človek, je večina vendarle sprejela osnovo, in tako bode seveda storil tudi sabor.

Iz delegacij.

Proračunski odsek avstrijske delegacije je imel včeraj sejo, kateri so prisostvovali vsi ministri. V razpravi je bil proračunski provizorij. Poročeval Bacquehem je priporočil vzprejem proračunskega provizorija. Del. Stranjsky se je pritoževal, da skupna vlada ni pravočasno sklicala delegacij. Del. Kramar je rekel, da njegova stranka ne bode toliko iz stališča proti skupni vladi kakor iz vzrokov notranje politike glasovala proti proračunskemu provizoriju. Del. Sylvester je izjavil imenom nemške ljudske stranke, da ne bo glasovala zoper provizorij, pridrži si pa proste roke glede državnega proračuna za l. 1904. Grof Kottulinsky je dejal, da glasuje za proračunski provizorij, Verzeznassi bo glasoval proti. Delegat Susteršič je izjavil, da je stališče hrvatskega in slovenskega naroda v splošni politični situaciji isto, kakor ono zastopnikov češkega naroda. Glasoval bo zoper provizorij. — Vojni minister Pitreich je obljubil, da bo na vsa vprašanja glede vojaškega proračuna dal točne izjave. Pri glasovanju je bil dvomesečni proračunski provizorij vzprejet z vsemi razen glasov Čehov, Jugoslov-anov in Italijanov.

Položaj na Ogrskem.

V včerajšnji seji je zbornica izrekla svoje sožalje vsled smrti nadvojvodinje Klotilde njenim starišem. Finančni minister Lukacz je predložil predlogo, da se podaljša 40. člen zakona od leta 1889 o finančijah skupnosti Madjarske, Hrvatske in Slavonije za eno leto. Potem je zbornica nadaljevala razpravo o rekrutnem kontingentu. Poslanec Hollo je imel daljši obstruktivski govor. Potem se je izkazalo, da zbornica ni sklepna in seja se je po 3. uri prekinila. Takoj so začeli klicati po telefonu od vseh strani poslance, a šele ob 7. uri zvečer se je posrežilo sklicati

kalnih devičnikov, če ni klerikalna zloba dosegla celo vrhunca nesramnosti, da to ni Harambaša ampak Harambašica, kaka Marijina hči iz klerikalne organizacije! Saj jih poznamo, te hinavke! Tako je Prešernova fajfa tisti trojanski konj, v katerem se vtiho-taplja klerikalizem v narodno-napredno stranko. To je najnovejša klerikalna per-fidnost. Zato na boj na divje Amonite!

A najbolj nečuvni atentat na čistost zgodovinske vede je zakrivil Harambaša s tem, da nam podtika celo izmišljeno do-godbo in potem kaže na nas s prstom, ka-kor za osramočeno deklico, ter kliče: Glejte jih, taki so! On piše namreč v očigled vsemu slovenskemu narodu:

»Po novokatoliški kombinaciji Piparja brez pipe se je vršil s Prešernovo fajfo sle-deči proces:

Rajni Potočnik, lahkomišljenec, ki je la-gal kar iz navade ter izmišljal si kar cele romane, se je hotel enkrat malo pošaliti s svojo ženo. Nekega dne si najame mestnega tamborja Žana, naj razbobna po ulicah ljub-ljanskih, da kupi Prešernovo „fajfo“. Pip pa je strašansko čisto v beli Ljubljani, a še več na Kranjskem. Jedva odbobna Žan, se je kar trlo samih ljubljanskih barab pred „Avstrij-skim cesarjem“, ki so kričali: „Gospod, jaz imam Prešernovo fajfo!“ „Ni res“, vpije drugi,

jih toliko, da je bila seja sklepna. Določil se je dnevni red današnje seje. — Menda se je vršilo danes glasovanje o rekrutnem kontingentu.

V parlamentarnih krogih dvomijo, ako bo mogoče predlogo o vojaških novincih rešiti še v tekočem letu.

Čehi in Madjari.

Zadnji čas je bilo čuti nekaj govorov na češki in zlasti na madjarski strani, v ka-terih se je povdarjalo medsebojno prijatelj-stvo in se izmenjavali uljudni pozdravi. Med Madjari se množé glasovi, ki zagovarjajo ožjo zvezo s Čehi. Dva poslanca neodvisne stranke sta se v govoru in pismu že za-vzela za to, Košut je objavil članek, v ka-terem zagovarja izpolnitev čeških narodno-političnih in državnopravnih zahtev. Trgo-vinski minister Lang je o tem napisal celo brošuro, odgovarjal mu je pritjevalno dr. Kramar. Sedanji ministrski predsednik Tisza se je izrazil, da so Madjari že dvakrat dvig-nili avstrijske Nemce v sedlo, a tretjipot se to ne bo več zgodilo.

Češko-madjarsko prijateljstvo je seveda samo posledica slučajnih razmer. Madjari so nasilneži in barbari, ki iščejo povsod le svoj dobiček; ako bi jim bilo res kaj do češkega prijateljstva, ne bi postopali tako krivično s Slovaki.

Bodočnost Makedonije.

Condeev, general makedonskih vsta-šev, se je izjavil o bodočnosti Makedonije pred raznimi politikami v Parizu tako: »Vele-sile se bodo morale združiti, da se Make-donija razdeli v okraje, po narodnostih za-okrožene, kot se je to zgodilo na Kreti. Vsaka država naj bi upravljala deželo v njej odkazanem okraju. Ako bi se države o tem zjedini-le, bi turška vlada temu gotovo pri-trdila“. Condeev meni, da so se države o tem že precej sporazumele. Zato upa, da se reši makedonsko vprašanje, sicer bode spomladi zopet vzbuhnila vstaja z največjo silo, ker ima makedonski odbor dosti čen na razpo-lago. Glede avstrijsko-ruskih makedonskih zahtev meni Condeev, da obsegajo mnogo dobrega, da pa delokrog generalnega nad-zornika in avstrijskega ter ruskega civilnega agenta, ki sta mu pridružena, ni dovolj jasno zahtan, ker se zadnja dva ne moreta slo-bodno gibati in ker zlasti nimata pravice, da bi mogla nasprotovati.

Med Italijo in Avstrijo

se je zadnje tedne, predno neha trgovinska pogodba, razvil živahen trgovinski promet. Iz naše države prihaja velika množina konj in lesa. V Vidnu (Udine) je bilo samo en dan izloženih 4000 voz lesa, ki je prišel iz Kranjske in Koroške. Se silnejši je uvoz la-ških vin v našo monarhijo. V 15 dneh je prišlo 120 000 hektolitrov vina iz Južne Italije in 100 000 hektolitrov vina iz Sicilije v Avstro Ogrsko. Za slučaj, da se trgovska pogodba med našo in italijansko državo raz-ruši, pripravlja vlada v Rimu kraljevi odlok, v katerem določa carino 18 lir za voz lesa in 100 frankov za vsakega konja iz Avstro-Ogrske. Razun tega bo določena carina za kovinsko, stekleno blago iz Češkega, kože, pivo itd. Odlok bi stopil v veljavo takoj z novim letom.

Zatiranje cerkve na Francoskem.

Ministrski predsednik Combes je zbor-nici predložil načrt zakona, po katerem se vsem kongregacijam, torej tudi onim, kate-

rim je bila dosedaj dovoljena, odvzame pra-vica poučevanja. Vse kongregacije se imajo razpustiti, njihovo imetje zapade državi. Ta zakon se ima izvesti v teku petih let.

Ruska vojna z Japonci?

Napetost med Rusijo in Japonsko je po poročilu iz Washingtona postala akutna. Vojna nevarnost se veča. Mir bi se baje mogel ohraniti samo na ta način, da Rusija prizna Japonski važne koncesije na Koreji, da bi Japan imel dejansko pokroviteljstvo nad Korejo. Japonski stari državniki so bili v sredo na posvetovanju in so sklenili, da mora ostati Japonska na stališču, katero je poprej zavzela.

To kaže na to, da so Japonci zavrgli ruski odgovor na japonsko noto, vendar niso nemogoča nadaljna pogajanja.

Iz Tokia poroča telegram, da v krat-kem odide japonska vojska proti Koreji. Včeraj so imeli japonski starejšine posveto-vanje s cesarjem. Iz Shanhaja javlja brzogov, da se tudi Kitajska pripravlja na vojno. Vlada je zapovedala vsem uradnikom po provinciah, naj se takoj oborože. Vsaka dežela je dobila ukaz, da pošlje oddelek dobro izurjenih čet v Peking.

Svinjska zaprtija v novo-meškem okraju.

Prepoved iz novomeškega okraja izva-žati svinje pomeni pozimi za kmeta toliko, kakor poleti toča. In ta uuma je zopet za-dela Dolenjsko.

Lahko rečemo, okoli Novega mesta je v začetku zime zbran ves prašičji rod, ki je namenjen za izvoz tudi iz sosednih okrajnih glavarstev.

Krško glavarstvo zlasti se peča z izrejo plemenih živali. Mladi prašički pridejo, ozi-roma pripeljejo se v vagonom podobnih voze-h na novomeške samnje, tedenske, me-sečne in pet velikih. Ti samnji so zdaj go-tovo največji na Kranjskem.

To mladino pokupi večinoma novo-meški politični okraj, da jo poredi na pol ali do cela. In lanko trdimo, da je svinje-reja zdaj na Dolenjskem prvi in skoro edini vir, iz katerega kmet dobi denar.

Izvažane svinje so pozimi poglavitno tovarno blago dolenjske železnice. Ves izvoz pa je v roki enega samega trgovca s svin-jami. Slabo je to, ker en sam lahko določa cene, dobro pa je, da se vsaj izvažajo. Veliko boljše, kot še pred nekaj leti, ko je kmet le domačin mesarjem moral prodajati po slepih cenah.

Ali veliko hujše pa je zdaj, če pride »zaprtija«. Novomeški okolčan je nakupil, zlasti letos jako drago, mladice v zavesti, da bo pozimi lahko prodal. Pa pride zima, krma pohaja, denarja je treba, svinje so zrele, pa pride prepoved. Zunanji kupcev ni, in kmet je izročen zopet na milost in nemilost mesarjem in meščanom, ki tudi, ko bi hoteli, ne morejo pokupiti toliko svinj.

Ali ve kedo kako hitro po-mošč? Ali mora biti zaprtija za celo gla-varstvo, če kje pogine eno svinjico?

Zoper točo iščejo pomoči in zoper kugo, kar je prav, ali se ne bi poiskala morda lažje pomoč zoper še hujšo nesrečo, zoper zaprtijo, oziroma zoper nesrečo, ki izvira iz zaprtije?

In če vže včasih za nekatere kraje mora biti, ali mora biti za ves okraj? Če je bo-lezen pri Novem mestu, zakaj naj je zaprt tudi Trebenj in Žuženberk; če je bolezen na

enem koncu glavarstva, zakaj je tudi drugi konec prizadet?

Ce se svinje žive ne smejo izvažati, zakaj ne vsaj zaklane? Kdo bi to reč vzel v roko? Domači mesarji nimajo korajže.

Odkod torej pomoč? Mislim, da za kmeta ni druge pomoči, kakor če si sam pomaga. En sam si pa ne more, torej z z drugo.

Zadruga bi lahko vrejevala izvoz živih svinj in če bi prišla zaprtija, bi jih poklala, izvažala zaklane, ali pa izvažala mast, šep, suho svinjino, in če bi vse to odreklo, bi kmet zopet nazaj kupil mast in meso, saj poleti skoraj vsakemu že zmanjkuje in mu saj ne bi bilo treba bogatega dobička pre-puščati drugim, ko ga sam potrebuje.

Št. Rupert, na dan!

Iz Št. Ruperta na Dolenjskem se nam piše: »Klerikalne korifeje v Št. Ru-pertu imajo pač malo svetlobe!« — to so bile krilate besede dolgovoznega »Narode-vega« dopisnika. — Kaj, malo svetlobe? — Res je zašla že marsikatera neomadeževana zvezda za šentrupeškimi zvonicami, pa saj imamo še luno in solnce! — Luna sicer ni bogve kaj, ali na solnce se pa človek že lahko zanese. Pri belem dnevu vidimo, kako se pomika razkropljena in prestrašena četa liberalcev pred vzbujeno zavestjo domačinov. Edina tolažba naših liberalnih korifej je še kakšen pečen janec, ki jim osladi vsaj za trenutek nehalno življenje. Brez mesar-jevega noža bi bil poginil oni liberalni ja-nec, če bi bil slišal nespametno modrovanje šentrupeških liberalcev, n. pr.: kako bi zo-pet zasijala lepša doba našemu občinskemu odboru, če bi liberalni veleposelniki čepeli za vratom našega kmeta.

Mehkejši deli janca so hitro izginili v praznih želodcih — ostalo je od janca samo še nekaj razbitih kosti, ogrodek našega shi-ranega liberalizma. — Žalosten prizor! — In kaj govori oglođani janec? On pravi: »O, liberalni može! Visoko je stala kandi-datura za državni zbor, previsoko za vas! — Visoke, previsoke noge ima tudi župa-nov stol, tako visoke, da mu boste med no-gami skozi poromali! Stokrat previsoko in predragi je prepričanje šentrupeških mož, da bi se kupilo za en par jančevih reber«. — Pri belem dnevu vidimo, kako se go-spodari v krajnem šolskem svetu, kjer so liberalci konservativni postali in menijo, da veljajo volitve za krajni šolski svet pol sto-letja, — vidimo, kako so dobili liberalci od nekod imenik volivcev (ali za denar ali ne, to ne vemo), vidimo, kako prijetno je se-deti v občinskem odboru, kjer se včasih dobi kakšna kapljica na občinske stroške, kakor izkazuje občinski zapisnik z dne 19. julija 1896 itd. — kdo nam potem zameri, če bi tudi mi radi sedeli v občinskem odboru? — V farovžu glede volitev ni treba vsak dan seje. Saj smo edini! Pač pa je prav, da g. župnik ni klečplaz in si upa glede občin-skih volitev poklicanim možem odločno priporočiti krščansko može! — Pa še dru-gič kaj!

Več volivcev.

Notranjske novice.

V Knežaku na Pivki se snuje poso-jilnica. Nasprotuje ji nezaupni gosp. uditelj Česanik. Da je posojilnica potrebna, doka-zuje strah v »Saverjevi hranilnici« v Trno-vem, kjer je naloženega mnogo pivškega de-

Dalje v prilogi I.

On pravi: Zakaj ne bi jaz kadil iz Pre-šernove pipe, ako sem pa pil iz Slomškove majolike?

Tako! Torej tudi to! Istinito, to je ne-varen človek! Rešite pred njim slovenske relikvije, drugače ga bomo videli jutri z ma-relo Koseskega in pojutranjem v copatah Cigaretovih! Kam pridemo, če bo tako gi-nila naša narodna zavest?

Naše slovesne proteste izziva tudi Ha-rambašev izgovor: Jaz smem kaditi iz Pre-šernove pipe, ker tudi »veleugledni sorod-nik našega prvega pesnika, ki mu je svo-jina postelja njegova«, spi v Prešernovi po-stelji. Ne boš Harambaša! Gospod prvomest-nik je že taka oseba, da sme z narodnim privoljenjem položiti svoje skrbno glavo na ta častitljivi ostanek. A da bi vsak Haram-baša kadil iz pipe Prešernovega prijatelja, tega pa slovenski narod ne bo nikdar pri-volil.

Toliko za danes! Stali bomo na straži in vračali nemilo za nedrago! Ne boste nas pahnili nazaj v srednjeveško mračnjaštvo!

Pipar.

Spomini na Jesenice.

Leta in leta nisem bil na Jesenicah, se-daj me pa opravi tja kličejo, da sem moral

biti tam že večkrat v kratkem času. No, pa se ne kesam, vselej kaj novega vidim ali slišim. To je prav zame, ker sem silno radoveden in dolgega časa ne morem prenašati.

Seveda, kar mene zanima, ne zanima vsakega, zato ne maram povedati vsega od kraja, kar sem videl in slišal. Gotovo pa bo mnoge zanimalo, kaj je že s tisto ne-srečo na Savi, ki se je zgodila pred enim mesecem, ko se je namreč zadušila Koširjeva družina.

Ali so že zasledili pravi vzrok nesreče? Ali so kaj preiskavali? Kaj je preiskava dognala? Ta vprašanja so mi šinila v glavo, ko mi je prijatelj, Jeseničan, pokazal hišo nesreče, in ne bodi len, kar vprašal sem ga naj mi on odgovori na ta vprašanja.

»Ali so kaj preiskavali«, dejal je, »ne vem, samo to vem, da je bil v tej zadevi te dni tukaj g. Levičnik, sodnik iz Kranjske gore. Pravi vzrok nesreče ni še dognan, a kakor vse kaže, bi res vtegnilo biti kaj na tem, kar je pisal »Slovenec« o plinih, da so morda plini iz Martinovih peči kako prišli v Koširjevo stanovanje in povzročili nesrečo. V nasprotnem koncu iste hiše sta-nuje družina Jaklič. Napravili so po nesreči v njenem stanovanju ventilacijo, a vkljub temu Jaklič toži, da ga boli glava.

nurja. Knežani so pa tako pametni, da ne bodo več hodili tako daleč v Trnovo, marveč bodo spravili dobiček sami.

V Slavinji je nekaj pogorelo. Ljudstvo ni bilo zadostno zavarovano. Zažgali so ličarjci — „klerikalni“ županski stol. Naši so hoteli gasiti, pa jim je počila cev. Sedaj se drže za glavo, ki jih bo tri leta bolela.

V Postojni je tak mrz, da je nekdanje „kat. izobraževalno društvo“ popolnoma — zmrazilo.

V Hrenovcah cerkvena ura zopet teče. Polomila jo je, kot trdi tajnik Žgur, kat. narodna stranka. Popravil jo je načelnik požarne brambe v Postojni, g. Petrič.

Senoškega župana pl. Garzaroli-ja je za nad Krekovim shodom se še do danes ni podela. Kde pa je tisti, ki stresa njegov „pašalik“?

V Trnovem mora ostati še nadalje župan g. Valenčič, „ker gospod župan govori z vsakim otrokom“. Nova županska čednost! G. Urbančič ni več ne agitira za — „požarno brambo“. Čudno, čudno! Tako agitatorska velesila ne sme rok križem držati. Radovedni smo, če bo g. Urbančič zopet zlezal v krajni šolski svet. Zapisnik občinske seje z dne 7. dec. 1903 pravi, da ne ... Pa bomo že videli ...

V Bistrici so slovesno pokopali „meharsko zadruho“. Produkcije je bilo preveč, konsuma pa premalo. Ta je pa že mojster bil, ki vas je zadruho učil. Kot nadomestilo bodo napravili „nžji“ Bistričani — „zadruho za obrambo bistriškega poštarja“. Zadržno glasilo bo „Narod“, ki je zvezan z Nemci. To pa to!

Novice iz Bohinja.

Skoda. Že dolgo ne pomnijo ljudje, da bi tako zgodaj kot letos padlo toliko snega; zato pa tudi že dolgo ni bilo sadno drevje od teže snežene odeje toliko poškodovano. Na Nemškem Rovtu pri Boh. Bistrici je sneg celo več kozolcev podrli. Toda čeprav je snega že dosti, vendar še vedno pridno mede.

Delavstvo. Največ škode v sled sneženih zametov imajo pač mnogi delavci. Saj kmetu poškoduje sneg le nekaj, delavcu pa vse, ker mu vzame delo ter mora bore vinarje. Če jih je prihranil s trudom v času brezdelnosti porabiti. Ze zgodaj jeseni je prišlo veliko tujih delavcev k zgradbi železniške proge skozi Stenge, a sedaj se morajo potikati brez dela, in kar je še najhuje, tudi brez denarja okoli. Tudi iz Hrušice prihajajo delavci k nam, a se morajo seveda vrniti, ker tu dela ne dobe. Pretečeni teden je prišlo več italijanskih delavcev na Bistrico, kjer so reveži omagali, ker že več dni niso dobili nič gorkega. Ker tudi na Bistrici niso dobili dela, jim ni kazalo drugega, kot vdariti jo čez Bačo, v sled snežnih plazov pač nevarno pot, v Gorenjo Italijo. Da ne bi dobili pri županu podpore in gorkega jedila, bi reveži brez dvoma med potjo omagali.

Nesreča je zopet hotela, da je bil nek italijanski delavec poškodovan. Bil je v predoru, ko ravno zasliši ropotanje prihajajočih vagonov. Hoče se ogniti, a pade tako ne srečno na progo, da so ga vozovi zgrabili predno je mogel vstati. Vozovi so mu zmečkali ramo.

„Zakaj pa mu ne dajo drugega stanovanja?“

„Zakaj? Saj veš, kako je, Jaklič ne sili, ali se boji zamere, ali pa se zanaša na — ventilacijo.“

„Hm, glava ga lahko boli, ne da bi bili krivi plini, ali ne?“

„Gotovo, ali poslušaj dalje. Morda ti je znano, kako so prirejene Martinove peči, v katerih topé železo. Če nisi videl, ti ne morem dopovedati s samo besedo, da bi bil popolnoma na jasnem. Dobro poldruho leto šele imajo na Savi nov sistem, po katerem so urejene Martinove peči za topljenje železa. Velikanski kotli imajo luknje, skozi katere kurjači dregajo z drogi notri, pokriti so s cilindri in zvezani med seboj s cevmi. Grozno smrdljivi in nesopljivi plini se notri preganjajo. Kolikor toliko gotovo uhajajo plini ven. Kadar kurjači podregajo notri, vselej puhnejo nanje razgreti smrdljivi plini in zato stavim, da čez tri leta ne bo nihče obstal tukaj pri 12urnem delu na dan, morajo se prej ugonobiti. Da res uhajajo plini pri tej napravi ven, dokazuje to, ker se koj užgo, ako se n. pr. goreča žvepljenka podtakne pod kotel.“

„Ali so ti plini res zdravju škodljivi?“

„Ne morem drugače reči, kot da so res škodljivi. Pred kratkim so našli štiri mrtve mačke, prišle so preblizu kotlom, plini so jih omamili in zadušili. Tudi delavci ne bi

Velikodušen dar. Podjetnik graf Ceroni, o katerem vé „Slov. Narod“ vedno toliko povedati, da ne mara Slovencev, je daroval pogorelcem v Srednji vasi 1000 K.

Slovenska vsajemnost. Kdor je ne pozna, naj pride na Boh. Bistrico, in jo bo našel med najnižjimi delavci — Macedonci. V velikih gruščah prihajajo na Bistrico iskat dela. V nedeljo jih je prišlo okrog 100. Če tudi dela ne dobé, vendar ni se jim bati, da lakote poginejo, čeprav nikdar ni videti, da bi še tako raztrgan in sestradan Macedonec ljudi nadlegoval s prosjačenjem. Njihova pot jih vedno pelje naravnost v macedonske barake, kjer jih njihovi bratje prav gotovo sprejmejo medse, dasi so barake že njim samim premajhne. Primerilo se je, da so po več mesecev imeli pri sebi svoje slovenske brate, ki niso dobili dela in jih ves čas preživeli z bormim svojim zaslužkom. Sicer pa vlada med njimi tudi najlepša sloga in ljubezen. Eden vodi vse, vsi se pokore njegovim poveljem. Ko pridejo eni iz predora, je prvo, da sezujejo premočene škornje in jih na ognjišču vsaj nekoliko posuše, da jih bodo mogli rabiti drugi bratje, ki si še niso zaslužili toliko, da bi si mogli svoje omisliti. Življenje Macedoncev je na vse preprosto. Nacionalna juha »šorba«, krompir in košček kruha, to je vsa njihova hrana. Vključ revščine vendar ni slišati iz njihovih ust drugega pritoževanja, kot tuptam kaka tiha kletva nad krutostjo njihovega vladarja — sultana.

Kuga. Delavci so baje zanesli na Hrušico kozo. K nam pa prinašajo kolporterji kugo v znanih literarnih bacilih, kakor »Grafica beračica«, »Beračeve skrivnosti« itd. Ko se zopet prikažejo, bomo že preskrbeli, da dobimo tudi sredstev za desinficiranje.

Jeseniške novice.

Koz se boje na Hrušici. Trije Macedonci so zboleli za kozami, sedaj se pa boje, da ne bi nastala epidemija. Orožniki čuvajo bolnišnico za infekcijske, da bi kak nepoklican ne zašel vanjo. Vsem delavcem bodo cepili kože in tudi Hruščani bodo morali prestati to operacijo.

Makedonci vedno še prihajajo dela iskat k predoru, a jih odslavlja domu. Podjetništvo bi jih sicer rado vzelo na delo, ker so mirni in delajo po ceni, pa kaj, ko tako brž zbolé, in nima od njih dobička. Naj jim vsaj za pot plača, da bodo mogli domu!

Dva predora bodo morali delati skozi Karavanke. Kakor se je pokazalo do sedaj, zadeli so na ovire, katerih niso pričakovali. Ko bi ne bili zabili že toliko denarja v ta predor, pustili bi vse vkup. Zemlja je mehka in tišči z vso silo k tlom, nad enim samim širokim predorom je prevelika teža, utegnile bi se dogajati strašne nesreče. Zato bodo sedaj delali dva predora drugega poleg drugega, med njima bo stena, a šele približno 1 km od vhoda. Zaradi tega pa predor ne bo dogotovljen že čez dve leti, kakor stoji v načrtu, marveč šele čez kaka 4 leta. Slaba tolažba to za domačine, ki komaj čakajo, da zavlada prejšnji mir in varnost.

Svet se podira na Hrušici, v nevarnosti je že ena hiša. Ko so gradili električno železnico, spodkopali so svet. Hru-

ščani so branili, češ da se bo potem svet podiral. Pa so jim rekli: „Nič se ne bojte, ne bo se ne, bomo že tako naredili, da bo prav.“ Sedaj pa imajo, zato pa naj plačajo!

„Kako pa uhajajo plini vun?“

„Kaj jaz vem, jaz nisem veščak. Mogoče je krivo kaj to, ker imata po dve Martinovi peči le tri kotle, namestu da bi vsaka peč imela po dva kotla. Tako veliko prihranijo in tudi delavcev je treba manj.“

„Ja, pa še ta »šparsiستم« delavce pripravlja v nevarnost življenja, ali je to dovoljeno?“

„Jaz ne trdim, da jih ravno to pripravlja v nevarnost, jaz nisem veščak, in ne morem izreči merodajne sodbe.“

„Pa če se kažejo taka znamenja zastrupljenja pri delavcih, če so že živali poginile, zakaj pa ne preiščejo, kaj to pomeni, odkod to prihaja? Koliko časa se sme tam delati, da bi ne bilo zdravju škodljivo? To vendar zahteva že navadno človekoljubje! Ali hočejo čakati katastrofe?“

„Reči jim ti, naj preiščejo!“

„Veš, šalo na stran, jaz ne morem umeti, kako da se nihče ne gane.“

Prijatelj je zmajal z ramami in molčal. In tudi jaz sem umolknil. In ko mi danes silijo ti spomini v glavo, usiljuje se mi vedno misel: Kapital nima srca.

ščani so branili, češ da se bo potem svet podiral. Pa so jim rekli: „Nič se ne bojte, ne bo se ne, bomo že tako naredili, da bo prav.“ Sedaj pa imajo, zato pa naj plačajo!

Ponesrebil se je delavec na Mirci. Pritisnila sta ga dva voza in nevarno poškodovanega so odpeljali v bolnišnico.

Dr. Löw noče bolnih delavcev v njih stanovanju zdraviti. Pravi, kdor je bolan, naj pride v bolnišnico, tam ga bo zdravil. Ali more ali ne, zato ne vpraša. Znan nam je slučaj, da je moral delavec, ki je že dve leti delal v predoru in je cel čas plačeval v bolniško blagajno, poslati na Jesenice po zdravnika, ker ga ni hotel zdraviti podjetniški zdravnik dr. Löw.

Veleslavno podjetništvo na Hrušici vprašamo, ali res dr. Löw ni dolžan podjetniških delavcev, kadar zbolé, zdraviti na njih stanovanju? Ali je res njegov delokrog samo v bolnišnici? Če je tako, kdo naj skrbi, da se bolnik prenese v bolnišnico? Ali bolnik sam, ali podjetništvo? Delavci morajo plačati v bolniško blagajno, v slučaju bolezni pa naj nimajo koristi od nje?

Naša šola ima dvojezičen pečat, slovensko-nemški. To smo zapazili, ko so te dni otroci prinesli šolska naznanila domu. Ali je tega treba na slovenski šoli? Ali ima katera nemška šola na Kranjskem uradni pečat tudi v slovenskem jeziku?

Herein! Tako zakliče župan slovenske občine jeseniške, kadar kdo potrkna na vrata občinske pisarne.

Godba s plesom je bila v Podpacevi gostilni na Savi tretjo adventno nedeljo. Slavno županstvo vprašamo, ali je res dalo „licenco“ zato? Ljudstvo je ogorčeno, da se kaj takega godi v adventu in da županstvo to dovoljuje, oziroma trpi.

Savo in Javornik bo tovarna zvezala z električno železnico. Pametna misel!

Igra „Indijska sirota“ se bo v nedeljo zvečer predstavljala v prostorih katoliškega delavskega društva na Savi v koristi pogorelcem v bohinjski Srednji vasi. Začetek točno ob 7. uri zvečer. Vstopnina navadna, preplačila z ozirom na dobrodelni namen se sprejemajo z veseljem. Za nameček bo tamburanje in petje.

Loške novice.

Nasledki zadnje povodnji. Precejšnja škoda so občutili v »vodnih dneih« v predmestju Studenc. Sele po nekaterih dneh so si zopet uredili svoja stanovanja, in rokodelci v Fužinah pričeli z delom, prej je bilo delo onemogočeno. Večja pa je škoda v okolici ob glavni cesti, kakor tudi po grapah. Glavna cesta je bila od Skofje Loke do Trate na petnajstih krajih pokončana, na nekaterih krajih prav znatno. V Virseku se je ločil velik del Balantovega mostu od svojega kraja in se je peljal pogledat mesto. Most pod Purfelco je na sredi premaknilo za pol metra, in pri najmanjši priložnosti se bo tudi poslovil od sosedja Kajba. V Hrastnici je neumisljeno razpokalo pot, ki je bila šele lanske leto popravljena, in nad Pogačnikovo gostilno je čdeslo most. V Sopotniški grapi je tudi pot veliko trpela, in nova Rohotnikova žaga je bila vsa zasuta. — Drugod je ljudem čdeslo mnogo drv — nuncskemu samostanu dvanajst sežnje — in pa hlo dov.

Okraden je bil v noči 14. grudnia tukajšnji trgovec gospod Ivan Košir. Iz miznice v prodajalnici mu je neznan uzmovič odnesel 730 kron. Sumljiv je začel postajati koj zjutraj njegov hlapec Gregor Oblak, ker je že zjutraj začel dajati za vino — navadno je zelo malo pil — katero je plačal z debelim denarjem. Po prav kratkem preiskovanju se je hlapec udal in pokazal ves znesek 730 kron, ki jih je skril pod streho. Izročen je bil sodnji.

Petrolejske svetilke po nekaterih predmetjih včasih zvečer nič ne svetijo, ker niso prižgane! Treba bo, da se tudi v predmestjih, kakor hitro bo tovarna imela večji stroj, petrolejske svetilke nadomesté z električnimi, saj ondodni prebivalci tudi plačujejo v mestno blagajno.

Lurška jama. Kdor želi videti v tej jami pod uršulinske cerkvi novi kip, naj hiti gledat, da bo videl zopet — nove »planke«.

Zabavni večer v »Rokodelski domu« je bil raznovrsten in zanimive vsebine. Na vsporedu sta bila dva mešana zbora: Hladnikov »Bleškemu jezeru«, ki je prav ugajal, ker so ga precizno peli, in pa Hugolinov: »Gori, gori, na planine« z bariton-solo. Duet »Divja rožica« sta morali gdniti. Minka Payer in Franciška Kalan ponavljati. Krasni samospev »Sreče — sirota« je gdn. Minka Payer pela prav z občutkom. Kuplet »Tobakar« je vzbudil mnogo smeha. V resne poteze pa je obraze spravila Wisemanova drama: »Skriti biser« ali »Aleksij, sin rimskega patricijav«. Igra je po svoji vsebini krasna in ginljiva. Gledalci so bili zadovoljni. Igralci so storili svojo dolžnost. Odlikovali so se Bibul, Ganijo, Aleksij in Evfemijan. Mnogo

spretnosti je pokazal Karin, le preveč enakov glasen je bil. Igra zasluži, da bi jo ponovili.

Podjetništvo kamnoloma v Kamnitniku je pri zadnji »kontežini« delavcem veliko plače utrgalo; zavoljo tega je med delavci veliko nevolje. Gotovo jih bodo ti delavski žulji zgube rešili.

Umazana kolportaja. V Luki ima neki trgovec več umazanih romanov, ki jih za denar posojuje našemu ljudstvu. Ali ne vé, koliko s tem škoduje naši mladini, ki bere take nesramne romane? In to nesnago posojuje še čisto mladim otrokom, 15 do 16 let starim. To vlačugarstvo literaturo prireja zlasti zeka židovska založna tiskarna Rubinatein na Dunaju. Ako se bo tako izposojevanje nadaljevalo, pridemo na dan z imenom!

Skoraj same nemške razglednice imajo naši trgovci v Stari Loki za božične praznike. Ali bi se ne mogli poslužiti slovenskih, zlasti iz tiskarne sv. Cirila v Mariboru ali Katoliške tiskarne v Ljubljani? Na teh nemških razglednicah, ki izvirajo vedinoma gori s Pruskega, je vse spačeno.

Po naših gostilnah je videti večinoma »Südmarkine« vžgalice, ki jih agenti ponujajo našim trgovcem in ti gostilničarjem. Ali ni naša vrla šolska družba izdala vžgalic družbe sv. Cirila in Metoda? Škofjeleški domoljubi, kaj je v vas tako malo narodne zavesti?

Novice iz kočevskega okraja.

Desna roka Višnikarjeva je kavar-nar Ziovanin Lovšin. Kar se Višnikarju zdi, da bi bilo dovolj nemarno za „Narod“, naroči svoji „desni roki“ spisati in odposlati, ker bi ga bilo vendar preveč sram, ko bi se takemu pisarjenju pod njegovim imenom prišlo na sled.

Revolucija v Strugah. Občinski odbor je sklenil upeljati z novim letom naklado na žganje in sicer je sklenil soglasno. Zaradi tega je veliko razburjenje — ne med žganjarji! — med prodajalci žganja.

Dve novi šoli bodo zidali in staro razširili na Robu. Ker se misli razširiti sedanjo šolo na strmi rebri zunaj vasi, se zdi mnogim umestnejše, naj se sezida šola pod hribom v vasi. Zidanje pod hribom bi bilo ceneje, a otrokom bi se ne bilo treba mučiti vsak dan s hojo po bregu. Staro šolo naj bi porabili za kaplanijo, ker brez kaplana ne bomo mogli biti.

Vola s „slonovimi“ nogami so pojedli v Laščah. Prignali so ga tja z Rašice. Dober tek!

Ponarejen ameriški dolar bi bil skoraj spravljal v luknjo Janeza Purkarta od Centov. V ljubljanski menjalnici so ga spoznali kot ponarejenega in so poklicali policaja. Dolar je poslal neki ženski njen sin iz Amerike in Purkart ji je hotel samo ustreči.

Srnam sta nastavljala Anton Godic in njegov sin. Oče bo za to zabavo sedel dva meseca, a sin 7 dni. Dobro, da je zima.

Dr. Tavčar in tretji red sv. Frančiška. Dr. Tavčar pravi v „Narodu“, da prestopi on in vsa „Narodova“ redakcija v tretji red sv. Frančiška, če se mu le z eno pričo dokaže, da je brzojavka v „Slovenca“, tičočna se Tavčarjevega shoda v Ribnici, resnična. Resničnost brzojavke potrdi lahko najmanj 150 prič, pa v Ribnici vseeno pravijo, da Tavčarja in Malovrha ne marajo v tretji red, ker bi bila prehuda kozla!

Novi župnik v Sodražici. Pretekli terek je bila Sodražica vsa pokonci. Vse je nestrno pričakovalo novega župnika Fr. Travnja. Vse polno slavolokov, vse ovenčano. Gasilno društvo, pevsko društvo „Glas“, obojna Marijina družba, šolska gosposka z mladino, vse na nogah. — Zvečer podoknica in razsvetljava. Naj bi za tem cvetnim dnevom g. župniku nikdar ne sledil veliki petek!

Višnikar še ni dal obljubljenih 200 K. Mu je gotovo kaj stopilo v roko, da ne more v žep.

Bela zastava na sodišču v Ribnici. Jernejec: „Kaj pa imajo nekaj belega gori na sodnji?“ Andrejec: „Lej ga, ali ne veš, to je bela zastava v znamenju, da nimajo nobenega lumpa notri.“ Jernejec: „A takisto“, in pomenljivo sta se pogledala Andrejec in Jernejec. Muzala sta se.

Dolžnosti slovenskega trgovca so:

1. Dopisovati v slovenskem jeziku, bodisi z Nemcem ali Lahom.
2. Zahtevati od trdk slovensko dopisovanje, račune, naznanila potnikov itd.
3. Zahtevati od trdk slovenščine zmogne potnike.

Tako združeni storili bomo veliko za sveto narodno stvar!

Dnevne novice.

V Ljubljani, 19. decembra.

Dr. Šusteršič pred Njegovim Veličanstvom.

Pogumne in odkrite besede dr. Šusteršičeve so popolnoma zmešale liberalce. Pišejo o „nemilostnem nagovoru“, o graji obstrukcije z najvišjega mesta“ itd. A „Slov. Narod“ ni imel poguma, svojim bralcem natisniti besed, ki jih je dr. Šusteršič povedal. Kar so nemški, češki in poljski listi doslovno prinesli, tega si ne upa „Nar.“ povedati! Liberalci in vlada so presenečeni nad dvema dejstvoma: Prvič, da je dr. Šusteršič vladarju oči v oči povedal, kaj da je napačno na Kranjskem, drugič pa, da je cesar to obtožbo deželne vlade mirno poslušal in ni prav nič zavrnil dr. Šusteršiča. In vendar so bile besede zastopnika kranjske dežele take, kakoršne se redko slišijo pred vladarjem! — Dalje izkuša „Slov. Narod“ potolažiti svojo čredo inteligentne drobnice s trditvijo, da stoji cesar na stališču, da se ne sme nobeni stranki, ki dela obstrukcijo, niti za las odjenjati. Ta je bosa. Ali niso Madjari, Nemci, Čehi in Italijani zmagovali vedno z obstrukcijo? Saj so pri vzprejemu delegatov v cerklju češki poslanci se proti cesarju sklicevali naravnost na to, da oni morajo tudi obstruirati zato, ker je češki narod videl, da je bila nemška obstrukcija uspešna. Odkrita beseda je bila še vedno najboljšje orožje v politiki. Upajmo, da bo tudi zdaj!

„Narod“ slepari. Niti židovski listi tako drzno ne lažejo, kakor „Narod“ nekaj let. Ne vemo, ali so njegovi pristaši potrpežljivi kakor backi ali so grozni bebeci, sicer bi njihovo glasilo ne polnilo vsak dan svojih predalov z debelimi lažmi in obrekovanji. Učiteljem se ta poštenjak hinavsko dobrika kot največji prijatelj, a sicer so mu lanski sneg ali pa ona ujeta, ki deželi pije „srčno kri“, kakor se je izrazil v dež. zboru mogočni gromovnik „Narodov“. Kmetom zopet laže, da zaradi „klerikalne obstrukcije“ ne dobé nobenih podpor za vodovode, ceste in druge potrebe. In ravno liberalni poštenjaki so krivi, da letos niso v dež. zboru prišli na vrsto razne prošnje. A še več! „Narod“ tudi še dalje slepari one, ki mu sploh hočejo še kaj verjeti. „Narodu je pa dobro znano, saj je njegov glavni urednik dež. odbornik, da bi uravnava vipavskih vodâ nikakor letos v dež. zboru ne prišla na vrsto, ker je poljedelsko ministarstvo zavrglo dotični načrt kot nezadosten in prepovršen. In vendar „Narod“ cigansko laže, da je bila uravnava vipavskih vodâ „letos v najboljšem tiru“ in da bi bila zadeva ugodno rešena, ako bi je ne bila preprečila obstrukcija. Pozivljamo Vas, dr. Ivan Tavčar, kot deželnega odbornika, da, ali prekličete to nesramno laž svojega lista ali pa dokažete istino. Iz najgotovjega vira namreč smo zvedeli, da načrti za uravnava vipavskih vodâ niso gotovi in so od vlade nepotrjeni, in da bi torej letos v dež. zboru ta zadeva nikakor ne prišla na vrsto, tudi ko bi ne bilo obstrukcije. Če že torej hočete javnost slepariti, vsaj ne tako bedasto in bikasto, da se vam morajo že osli in teleta smejati.

Proč z zavestniki liberalne nemškutarije! Naprej slovensko ljudstvo! Po vsem Slovenskem je globoko uplival najnovejši dokaz nemško-slovenske zveze, skupna izjava in skupni podpisi nemško-liberalne zveze, ki hoče še dalje neomejeno vladati in odrekati ljudstvu pravice, ki mu gre. Naroden ponos bi moral velebiti slovenskim liberalcem, da se ne podpišejo poleg Šveгла. A ti revčki niso mogli še toliko ravnopravnosti priboriti pri Šveglju za svoje podpise, da bi bili podpisi slovenskih liberalcev na prvem mestu. V „Narodu“ jih je sicer potisnil na prvo mesto metêr, v oficijelnem uradnem listu „Laibacher Zeitung“ pa so bili na prvem mestu podpisi nemških veleposestnikov in potem šele podpisi slovenskih liberalnih poslancev. Nemški veleposestniki so tako jasno pokazali, da so jim slovenski liberalci le privesek — štafaža, ki mora biti zadovoljna, da jo sploh marajo in da jo marajo le zato, ker je poslušno orodje za njihove nemške namene. Z ljudmi, ki v „Deutsche Stimmen“ besno napadajo Slovence, se bratijo „narodno-napredni prvaki“ iz golega sovraštva

do svojih slovenskih bratov. In na tako izjavo se podpisuje poleg Schafferja tudi Ivan Hribar, ki na drugi strani pravi, da odloči županstvo, ako pride v obč. svet zastopnik Nemcev. Kje je politična doslednost? Ni čuda, da je v liberalnem taboru vladala v soboto prava panika, da imajo take prvake! Mi pa smo mirno primerjali dvoje izjav. Izjavo nemško-slovenske zveze, o kateri smo že itak v ponedeljek obširneje povedali svoje mnenje in izjavo „Slovenske zveze“, na kateri so skoro vsi državni jugoslovanski poslanci. In tu smo videli, čegava je bodočnost. Na eni strani naduha političnih starcev, ki so prehlajeni ob sveži sapi, ki piha po deželi in ki naznanja boljše čase ljudstvu, na drugi strani krepke odločne besede jugoslovanskih zastopnikov, da le v splošni in enaki volilni pravici je bodočnost Slovanov. Na eni strani osebni oziri, na drugi strani oziri na narod. In tu naj bi bila kaka moč, ki bi naše ljudstvo obrnila na liberalno stran? Na eni strani podporniki vladne politike, na drugi strani borilci za napredek našega ljudstva! Daleč so pali slovenski naprednjaki. Kar je pisal „Slov. Narod“ dne 21. nov. l. 1903 o razmerah na Hrvatskem in o madjarski narodni stranki, to velja dobesedno o liberalni slovenski „narodni stranki. Da „Narodovci“ ne pozabijo teh besed, jih dobesedno priobčujemo: „Tako je sedaj na Hrvatskem, v deželi dominuje sedaj opozicija. Takozvana narodna stranka ima sicer večino v saboru, v narodu pa nima nikake zaslombe, njena edina opora je sedaj uradništvo. Narodna stranka brez — naroda, pravi „lucus a non lucendo“. In prav gotovo je, ako bi se sedaj razpisale nove volitve in naj bi se tudi volilo po proslulem Khuenovem načinu, madjaronska stranka bi izšla iz volitev decimirana, opozicija pa bi triumfovala! Tega si je v svesti tudi „narodna“ stranka, zato je napela vse sile, da si utrdi in okrepi svoje stališče. Če se ji pa bode to posrečilo, je dvomljivo! Prehudo že boleha na anahronizmu. Prestara je že, preživela se je, zato nima več pravice do življenja! Na njeno mesto pa že stopajo mladi, žili elementi, navdahnjeni z drugim duhom in z drugimi idejami, ki bodo res zastopniki — naroda! — Te besede liberalnega Bileama veljajo še bolj za Slovence kot za Hrvate! Naprej za pravice našega ljudstva!

Davki in pravice. „Slov. Narod“ je v svoji politični modrosti milo zdihnil: „Liberalci plačajo 90 odstotkov vseh dež. dohodkov, večino pa naj izroče popom, ki ničesar ne plačajo“. S tem misli omečiti srca obstrukcionistov. A dokazali smo že, da je to gola laž. Liberalci ne morejo plačati večine davkov že zato, ker jih je premalo. Prvič plača dežela več, kakor mesta. A mestni davkoplačevalci niso vsi liberalci. Velika večina delavskega ljudstva po mestih, ki plačuje mnogo indirektnega davka, pa nima velilne pravice, bi se razžaljeno čutila, če bi jo prištevali med liberalno „inteligenco“. „Popi“ pa plačujejo davkov toliko, da jih komaj zmagujejo. Le pogledjte davčno polo župnikov, pa boste videli, kako se „popom“ godi! A učitelji in uradniki, torej ravno tisti, katere liberalci hočejo za neomejene gospodarje z deželnim denarjem — so prosti deželnih in občinskih davkov. Plačujejo edino le to, kar plačuje delavec, ki nima niti volilne pravice. Naj se torej pravice razdele, kakor davki, če ne marate enake volilne pravice! Na zistemu za zdaj še slednjiš ni toliko ležeče, kot na tem, da pride ljudstvo do svoje pravice v deželi.

Odbor za pobiranje milodarov v prid bednim Makedoncem je takoj po svoji sestavi storil potrebne korake, da pridobi za zbiranje prostovoljnih doneskov potrebno dovoljenje od vlade. Deželno predsedstvo je na vlogo podalo odgovor, da v to ni kompetentno, temveč — ker gre za inozemce — ministarstvo za notranje posle. Naš velikodušni vladar je sam pokazal najplemenitejši vzgled ter podaril v blagi namen 10.000 frankov. Ne dvomimo torej, da bo c. kr. ministarstvo odboru čimprejodelo naprošeno mora dovoljenje. Dotlej od-

bor čakati s svojim pozivom do slovenskega naroda, ki naj priznane usmiljenega srca po svojih skromnih močeh prikoči bratom na pomoč. Njih beda je grozna, vsak dan nam prinaša strašnih poročil. Glad, mraz in boleznj žanjejo smrtno žetev. Rabeljsko službo pa opravlja razuzdana besnost turška, katero opisati se protivi naše pero in pred katero preneha biti človeško srce. Tam na jugu umira strašno smrt brat slovenski, hitimo mu na pomoč vsaj z — milodari.

Vsako nazadovanje Slovencev hoče „Narod“ na vsak način utajiti, da bi tako zakril germanizatorične napore svojih zavestnikov po vseh delih Slovenske, celo na Kranjskem, dasi se ti s svojimi uspehi že očitno bahajo. S tem „Narod“ samo razširja narodno mlačnost. Liberalci nočejo videti nevarnosti, ki nam preti od vseh strani. Ne bahajmo se, da smo na trdnem, ampak krepko delajmo proti narodnim nasprotnikom, katerim ne smemo sami lajšati pozicij mej nami, kakor to dela nemško-slovenska zveza!

K „Slovenski krščansko-socialni zvezi“ je pristopilo „Kmečko bralno društvo v Jarenini“.

Koliko mladeniških in dekliških zvez že deluje? Gotovo čitatelje zanima, kako kaj napreduje mladeniška organizacija po mladeniških in dekliških zvezah. Najstarejša mladeniška zveza bralnega društva posluje v Jarenini, ustanovljena l. 1901 poleti. Kmalu za njo se je osnovala mladeniška zveza pri Sv. Jurju ob Ščavnici, potem na Dobrni, pri St. Ilju v Slov. gor., pri Sv. Barbari pri Mariboru, pri Sv. Benediktu v Slov. gor., v Gornji Radgoni; najmlajša mladeniška zveza je pri Sv. Antonu v Slov. gor. Najstarejša dekliška zveza je pri Sv. Jurju ob Ščavnici, za njo dekliška zveza na Dobrni; za njima so se še ustanovile dekliške zveze pri Sv. Barbari pri Mariboru, v Jarenini, pri Sv. Ani na Krembergu, pri Sv. Benediktu v Slov. goricah, v Gornji Radgoni in pri Sv. Antonu v Slov. gor. Vse te zveze več ali manj izborno delujejo. Razun dveh delujejo vse zveze v Slov. gor., kjer je najživahnejše mladeniško gibanje. Želeti je, da si še ostala bralna društva osnujejo svoje zveze, mladeniške in dekliške. Opravilnik priobčimo, kakor smo obljubili. Vsako bralno in izobraževalno društvo naj bi imelo svojo mladeniško in dekliško zvezo. Torej na delo! In naši mladeniči, naša dekleta na Koroškem, ali popolnoma spite? Ali bodete dopustili, da vas sovražnik popolnoma premaga? Vzbudite se torej! Koliko bi lahko vam, koroški Slovenci, pomagalo živahnejše gibanje med našo mladino! Na Stajarskem so že redke župnije, kjer bi ne delovalo bralno društvo. Koliko knjig, koliko časopisov prečitajo naši ljudje! Tako se prava narodna zavest in prava krščansko-narodna omika vedno bolj širi. Zato pa, koroški pododbor „Slovenske kršč.-socialne zveze“, vzbudi se in začni snovati izobraževalna društva po vsej Koroški!

Liberalna večina. Liberalci so svoje junaško delo o skupni izjavi zanesli tudi v „Narodne liste“ v Pragi. Zanimivo je, da se v tem dopisu nič več ne ločujeta slovenska liberalna in nemška stranka, ampak se govori le o eni kompaktni „večini“. Tako je torej padel razloček med Hribarjem in Schweglom, med Majaronom in Schafferjem. Lepa „večina“ to!

Brezobrestna posojila vinogradnikom. „Narod“ dobi patent za laži. Tako je menda danes teden svoje brave tudi sleparil, da letos in bodoče leto vinogradniki ne dobé običajnih brezobrestnih posojil in da so temu krivi katoliško narodni poslanci. Ta trditev presega že višek sleparstva. V proračunu za l. 1903 stoji 30.000 kron za posojila vinogradnikom. To je predlagal dež. odbor, katerega član je tudi dr. Tavčar, ki je glavni urednik „Narodov“ in ima tovariša dr. Schafferja v desnem, Grassellija v levem žepu. Torej bode edini dr. Tavčar kriv, ako vinogradniki ne dobé posojil. Dr. Tavčar bode, kakor piše njegov list, nova trtna uš. Sicer pa so ta posojila že deset let v navadi in tudi valed dogovora z vlado mej onimi nujnimi troški, katere more in mora deželni odbor izplačati pod običajnimi po-

goji. Ako deželni odbor tega ne stori, potem deželni odborniki tudi svojih opravičnih ne smejo vzeti.

Osebnosti. Imenovan je poštini oficijalom poštini asistent g. Jožef Kosi v Celju. — Prestavljen je višji finančni nadzornik g. Martin Ermenec iz Laškega v Žalec. — V goriškem okraju dobro poznani stražmojster in okrajni orožniški zapovednik gosp. Franc Čebokli je imenovan c. kr. kancelistom na namestništvu v Trstu. — Častnim občanom so imenovali občine bolfanske župnije, Biš, Bišečki vrh in Trnovska vas svojega rojaka, blg. gospoda dr. Josipa Kronvogelna, c. kr. dež. sod. svetnika pri Sv. Lenartu v Slov. goricah. Čestitamo!

Požar je bil pri Treh farah pri Metliki. Pogorel je dne 15. t. m. za cerkvijo skedenj poln mrve.

V Pazinu je umrl v visoki starosti bivši poslanec dr. Egidij Mrach. Igral je veliko vlogo v burnih časih l. 1848 in 1849. Bil je odločen naš narodni nasprotnik.

Agitator laške stranke v Istri je postal, kakor poroča „Naša Sloga“, Slovenec, učitelj G. Grossman v Lovrani. Žalostna mu maika!

Demonstracija v gledališču V celovškem mestnem gledališču so priredili člani katoliških društev demonstracijo proti predstavi Pavel Heysove igre „Maria Magdalena“.

Ustrelil se je dne 15. t. m. 20letni Anton Veber, trgovčev sin v Babnem polju; bil je takoj mrtev. Pravijo, da se mu je zmešalo.

Iz Kranja. Mesto Kranj ima srečno lego: denar nosi voda, ki goni tovarne, in kmetje ga donajajo v mesto v tržnih in semanjih dneih iz vse obširne okolice. Zato meščani še precej lahko in z veseljem plačujejo davke in ne ravno majhne občinske naklade. Le to nekatere meščanom, še celo takim, ki so se nekdanj prištevali prvim bonkontentom, ne gre v glavo, zakaj vkljub vsemu plačevanju mesto nič ne napreduje. Nekateri pravijo, da zato ne, ker vse hočeta komandirati le C. Pirc pa I. Rakovec po svoji omejeni pameti. Resnica pa je, da se liberalci teh dveh „gospodov“ boje kakor otroci „parkeljnov“ in da si doslej niso upali niti črhiniti proti njuni volji. Pred Pircem in Rakovcem so molčali vsi dohtarji. Pirc in Rakovec sta pa začela svojo komando tudi praktično izvajati. Prvi jo je skupil g. Peter Mayr, ki ima „Čitalnico“ pod svojo streho. Kot meščan stare korenine je dobri g. Peter nekoliko preglasno začel vpričo Rakovca misliti, da mestno gospodarstvo vendar ni tako napredno uzorno, kakor bi bilo lahko, češ, da se vedno le plačuje in plačuje, naredi se pa ne veliko, in da jih povsod le par sili na površje. Za to predrznost je moral g. Peter Mayr slišati, da je on „navadni birt“. Ali je to morda sramota, g. Rakovec? Ker pa g. Petra M. to še ni prepričalo, da ima Rakovec prav, je pa dobil čvrstejši dokaz o mestnem napredku. Poučil ga je udarec s pestjo po nosu od „liberalne roke“ s tako silo, da se mu je poodila kri in da se je nekoliko sesedel. Ko se je prijel za mizo in se vzdignil, ga je pa ljubeznivi liberallec loputnil še enkrat... In posledica tega je bila: Liberalci so sklenili, da je „predrznega Petra“ treba bojkotirati. Pirc in Rakovec sta napravila shod v telovadnici.

Starološke občinske volitve. Iz Stare Loke 17. decem. Zadnji teden so bile občinske volitve za starološko občino. „Narod“ je prinesel 14. decembra telegram: „V soboto je bila v Stari Loki občinska volitev. Klerikalci so bili poraženi na celi črti. Narodna napredna stranka je vzlic rogoviljenju škofjeloškega fajmoštra Šinkovca, zmagala v vseh treh razredih. V celi loški okolici vlada veselje nad tem izidom. Živeli zavedni kmetje starološke občine. Dani se, Šinkovec!“ Ker se poročevalec dvakrat zažene v škofjeloškega župnika, ki ni imel z našo volitvijo nič opraviti in ga še na volišče ni bilo, sklepamo iz tega, da je ta telegram poslal v „Narod“ kak naduti liberallec iz Škofje Loke, hoteč se ob tej priliki malo obdregniti ob župnika Šinkovca, ki leži liberalcem v želodu, kakor težak kamen. Kdo je zmagal pri naših volitvah? Liberalci gotovo ne, ker je velika večina novih mož odločno katoliška in bi z vsemi silami protestirala proti očitjanju, da so liberalci. Ali moremo n. pr. Logondra iz Virloga, Langerholza iz Možkrina, Karlina iz Plevne, Kušarja iz Reteš itd. imenovati liberalce? To so pošteno možje odločno katoliškega mišljenja in nimajo z liberalizmom nobenega stika. V novem odberu pa je res tudi par mož dvomljivega mišljenja. Ali so ti liberalci ali ne, nečemo trditi. Če so pa liberalci, morate pa reči, da je tudi gosp. dekan z onimi možmi, ki so sestavili nasprotno propadlostino, liberallec, ker so te može tudi na svojo listino sprejeli za kandidate za prvi razred.

Dalje v prilogi II

Le poglejte imena Logonder iz Žabnice, Zakotnik s Trate, da, še celo Dolenc tam najdete, moža, ki je največ storil, da je padel stari odbor. V Stari Loki se ni še nikdar pri občinskih volitvah volilo po načelu: tukaj katoliško narodna stranka, tam liberalna, in se tudi zdej ni. Ko bi se po načelih volilo, bi pač novi možje, ako bi nastopili kot liberali, ne dobili pooblastil od tretjerednic, kakor so jih zdaj. Stvar je ta-le: Staroška občina se razteza v 4 faze. Umljivo je, da si vsaka vas prizadeva, da bi kolikor mogoče veliko svojih mož spravila v odbor. To je tudi v staroški občini, kjer se že od nekaj ločijo volilci pri občinskih volitvah posebno na dve strani na staroško in žabniško. Prva hoče imeti župana v Stari Loki ali vsaj v bližini, druga pa v Žabnici. Dozdaj je redno zmagovala, če tudi včasih le stežvica, staroška stran, zdaj se je pa posrečilo s pomočjo nekaterih Prifarcev in Ratečanov priti žabniški stranki na krmilo. Kako bo ta gospodarila, bo pokazala prihodnost. Upamo da se bo držala katoliških načel, a ker so večinoma nove moči v stranki, toliko čileje in živahnije. Poklicanim faktorjem pa priporočamo delovati na to, da se krajevni prepri med posameznimi vasi, oziroma župnijami, kakor tukaj med Stari Loko in Žabnico zatro, in to tem bolj, ker obema škodujejo in nimajo nobene prave podlage. Veseli se jih le liberalizem, ki upa da mu iz takega prepri pripade vsaj — kaka kost.

— Zrebanje XIII. državne loterije. Glavni dobitki v znesku 200 000 K je zadela srečka št. 245667, z enim stanskim pred- in podobitkom po 1000 K in z dvema pred- in podobitkoma po 150 K. — Drugi dobitki 40 000 K je zadela št. 246218 z enim pred- in podobitkom po 500 K in dvema pred- in podobitkoma po 120 K. — Tretji dobitki 20 000 K je zadela srečka št. 146011 z enim pred- in enim podobitkom po 300 K in enim pred- in podobitkom po 120 K. — Četrty dobitki 10 000 K je zadela srečka št. 208398 z enim pred- in podobitkom po 200 K in enim pred- in podobitkom po 100 kron. — Peti dobitki 5000 K je zadela številka 319787 z enim pred- in enim podobitkom po 100 K. — Šesti dobitki 3000 K je zadela št. 384736 z enim pred- in enim podobitkom po 80 kron. — Sedmi dobitki 2000 K je zadela srečka št. 357669 z enim pred- in enim podobitkom po 60 kron. — Osmi dobitki 1800 K je zadela št. 135803. — Deveti dobitki 1400 K je zadela št. 184395. — Deseti dobitki 1200 K je zadela št. 291498. — Jednajsti dobitki 1000 K je zadela št. 90743. — Po 500 K dobe številki: 192951 in 341624. — Po 300 K dobe številki: 165411, 296399 in 332570. — Po 200 K dobe številki: 16997, 104851, 162726, 175649, 245089 in 255317. — Po 150 K dobe št.: 6525, 20547, 103891, 112178, 127243, 136999, 213645, 218628, 330354 in 396454. — Po 120 K dobe št.: 39325, 72431, 79884, 97903, 102880, 103761, 142338, 144402, 144488, 150843, 155209, 159723, 178364, 178886, 218284, 250783, 272342, 273716, 315353, 333728, 336216, 351991, 380811 in 398702. — Po 100 kron dobe št.: 11245, 11364, 14546, 20503, 22631, 23098, 24243, 27186, 29630, 32156, 39370, 39692, 39845, 43048, 52873, 53544, 57470, 67287, 74452, 75140, 76803, 84873, 89366, 90101, 92159, 94524, 95045, 103794, 106534, 110268, 111476, 118145, 119900, 125795, 134967, 137704, 138179, 138440, 141085, 143435, 143804, 148838, 165004, 169970, 174816, 178349, 178845, 182423, 186037, 188854, 189926, 197195, 198257, 201274, 204658, 208443, 209008, 214375, 214581, 215739, 228714, 229336, 233023, 242315, 253978, 255425, 258882, 262530, 263649, 264691, 264787, 273994, 276545, 282531, 284961, 285375, 294766, 302014, 312919, 321627, 322886, 325208, 325978, 337947, 343735, 345698, 348243, 354707, 355094, 355195, 355468, 355500, 377363, 379109, 379328, 383505, 391642, 397821 in 399058.

— Iz Mengša. Kakor smo že brzojavno poročali, je v sredo popoldne umrla gospa Marija Majdičeva, soproga veleposestnika Petra. Pokojna gospa je bila žena plemenitega značaja in odločno krščanskega prepričanja. Z neznatnimi sredstvi sta pred petdesetimi leti pričela s soprogom trgovino v moko. Tekom časa sta prišla do velikanskega premoženja. Oba sinova Peter v Celji in Vinko v Kranju sta odprla istotako velikansko trgovino, tako da lahko rečemo, da je rodbina Majdičeva največja trgovska hiša na Slovenskem. Skozi dolgo dobo let je rajna gospa sama vodila vse knjigovodstvo in gospodarstvo. Pogrešala jo bo rodbina, pogrešali reveži, ker je bila usmiljenega srca. Šele maja let. leta sta praznovala z veliko slovesnostjo zlato poroko. Gospa je začela hirati in meseca oktobra se je vlegla. Pogreb se je vršil včeraj popoldne ob velikanski udeležbi gospode in ljudstva! Naj v miru počiva!

— Hrvatske novice. Zdravje biskupa Strossmayerja se je toliko zboljšalo, da je upati, da v par dneh

popolnoma okreva. Biskup je že izven postelje ter se je včeraj že pol ure sprehajal. — Čudne razmere. Hrvatski trgovski list piše, da so vozni stroški za moko cenejši iz Reke v Brazilijo, nego iz Zagreba v Varaždin. — Molče di delegati. Hrvatski delegati v ogrski delegaciji popolnoma molče, kakor bi bile na Hrvatskem najlepše razmere. — Stoletna starka je gospa Ivana Hartmann v Zagrebu. 135 oseb ji pravi »mami«. — Nezaupnico svojih volilcev je dobil vladni poslanec kronik Martinec.

— Dobrega dolenca, kdor bi ga rad kupil, naj se obrne na g. Fr. Vrhovca, kaplana v Leskovcu pri Krškem. Kdor misli sam priti vino kupovat, naj mu par dni prej sporoči, s katerim vlakom pride in koliko vina misli kupiti. Kdor pa ne misli sam priti, naj sporoči, kakšnega vina bi rad: ali belo, črno ali rdečo, po kakšni ceni in koliko. Cene so od 17—20 kr. liter. Preden se sklene kupiti, se vsakemu prej pošlje vzorec, če je s tem vinom zadovoljen ali ne.

— Božičnica v Kranju. »Božičnico« priredi štiri razredna dekliska ljudska šola v Kranju v nedeljo, dne 20. dec. 1903, v telovadnici c. kr. Franc Jožefove višje gimnazije, v korist ubožnim učenkam in v naravno harmonijo. V spored: 1. Anton Hribar: Prolog, govori Anica Šavnikova, zasedb. učenka V. razreda. 2. Seidl-Toman: Cesarska pesen, pojo učenke II, III. in IV. razreda. 3. Matija Pzlesnik: »Slovenski domovini«, deklamuje Marija Rakova, učenka III. razreda. 4. Fr. Ser. Cimperman: »Kranjska dežela«, pojo učenke III. in IV. razreda. 5. Igre, izvaja I. razred. 6. Beethoven: a) Sonatine, b) F. Mazas: Kvartet, izvaja na gosli učenki Katarina in Helena Florian. 7. Milka Posavska: »Smrečica«, deklamuje Ljudmila Veit, učenka II. razreda. 8. Josip Stritar: »Tepežni dan«, deklamuje Marija Celar, učenka III. razreda. 9. a) Valček, b) Polka kolesarjev, c) Kako vile plešejo, igra na citre Marija Hübl, učenka IV. razreda. 10. Josip Stritar: »Po zimi iz šole«, deklamuje Angela Vertovšek, učenka III. razreda. 11. Janko Leban: »Po zimi«, deklamuje Vida Vrtovc, učenka III. razreda. 12. Fr. Kimovec: »Zima«, pojo učenke II, III. in IV. razreda. 13. Lujiza Pesjakova: »Ubožec«, dramatičen prizor, izvaja učenke III. razreda. Igrajo učenke: Marija Rakova, Angela Vertovšek, Ana Janša, Vida Vrtovc, Marija Rojina, Ljudmila Spenko. 14. »Sveta Germana«, igrice s petjem v treh dejanjih, izvaja učenke IV. razreda. Igrajo učenke: Amalija Pravst, Ana Pogačnik (ml.), Katarina Puhar, Angela Soklič, Pavla Podrekar, Terezija Gorjanc, Ana Weit, Marija Eržen, Pavla Sumi, Mihaela Pučnik. Zbor angeljev. Dejanje se vrši v vasi Pibraku na juž. Francoskem l. 1601. — Med točkami svira godba. 15. Ziva podoba: »Jaslice«. 16. Andr. Praprotnik: »Solari pri jasicah«, pojo učenke II, III. in IV. razreda. Začetek točno ob štirih popoldne. Blagajna se odpre ob treh popoldne. Cena sedežev: I. in II. po 2 K, ostali sedeži po 1 K. zadnje tri vrste po 60 v., stojišča 40 v. Z ozirom na blagi namen se preplačila hvaležno sprejemajo. — Učiteljski zbor dekliske ljudske šole v Kranju.

— Iz Siške. Dne 18. t. m. je imel občinski zbor v Spodnji Šški skupno sejo z občinskimi odbormi Zgoranje Siške. Seje se je udeležilo 9 odbornikov iz Sp. Siške in 7 odbornikov iz Zg. Siške. Volilo se je pet odbornikov za šolski svet. Izvoljeni so bili gg.: Anton Pogačnik, Viljem Maurer, Jakob Burger iz Spodnje Siške, ter Jakob Babnik in Janez Jeras iz Zgoranje Siške. Kot namestnika sta izvoljena iz Sp. Siške gosp. Janez Jenko, iz Zg. Siške g. Anton Sušteršič. Železnice se se pri seji vzdražali volitve. Po seji se je zdelo g. Seidlu potrebno podrezati obč. odbornika gospoda Ojstra, ki si je delal beleške. G. Seidl je hotel zbadati z besedami: »To je pa »Slovenec« redakter«. G. Seidl menda ne more prenesti resnice, katero v »Slovencu« piše poročevalec, ki je opetovano prosil »Narod«, naj se potegne za red v Siški, a »Narodu« ni za stvar in občinstvo, ampak samo za posamezne osebe. G. Seidl naj svoja zbadanja opusti, da poročevalec ne prične pisati o njem in njegovih razmerah. Tega, kar piše poročevalec, ne more nihče zanikati in naj se tudi nekateri jezé.

— Iz Roba. Kakor smo že sporočili, vložil je občinski zastop. v Robu po svojem državnem poslancu Fr. Sukljetu prošnjo za samostojen poštni urad v Robu. Tak poštni urad je za tužajšnje občino nujno potreben. Posamezne vasi v župniji so oddaljene od poštnega urada v Vel. Laščah po 3 ure in še več. Če pomislimo, da je iz naša okolice, ki šteje blizu 2000 prebivalcev, mnogo izseljencev v Ameriki in da stoje s svojimi rojaki v domovini v živahni dotiki, si dopisujejo, pošiljajo prisluzeni denar i. t. d., vidimo

kako bitko in težko pogrešamo samostojnega poštnega urada. Koliko zamude naši ljudje samo na času, predno pridejo do pršnega urada in zopet domov. Čas 6 ali 7 ur je denar! Živa potreba samostojnega poštnega urada se razvija nadalje iz tega, da v Robu posluje izborna vspevajoči denarni zavod »hranilnica in posojilnica« ki je imela v letošnjih 11 mesecih nad 230 000 K prometa. Veliko tega prometa se vrši po pošti. Toda če n. pr. v petek pišemo »Gosp. zvezi« po svoj naložen denar, dobimo ga šele naslednji torek. Poleg nevarnosti denarnih pošiljatev, imamo torej valed zamude tudi še gmetno škodo. Če primerjamo naše in sploh poštne razmere po deželi s poštami razmerami po mestih, kjer se meščanom nudi v poštne omziru skoro sleherna ugodnost, pritožujemo se po pravici nad takim zanemarjenjem naših krejev. Zato pa od naših poslancev zahtevamo, da se kričeče poštne razmere po deželi odpravijo in potrebam ter zahtevam našega ljudstva primerno uravnajo. O vspihu od občinskega zastopa v Robu na c. kr. trgovsko ministarstvo vložene prošnje bomo svojočasno poročali.

— Zavod sv. Nikolaja v Trstu, ki ima namen neizkušena, v Trst došla dekleta, obvarovati dušne in telesne pogube, ter jim preskrbeti poštene službe, je imel nedavno občni zbor. Kakor posnemamo iz računa, je imel zavod koncem decembra 1902 primanjkljaja K 1222 95. Med darovi štamo: ustanovna in podpora županstev K 294, posojilnic K 180 in razni dobrotniki K 1177, skupaj K 1651, kar pač ni v pravem razmerju z važnostjo in kristjo zavoda. Zato priporočamo zavod v vsestransko podpiranje. Drugače pa je posneti iz poročila, da se zavod razvija lepo ter prinaša dobre sadove, za kar gre največja zahvala neutrudljivi rodoljubkinji gospej Mariji Skrinjarjevi. Lansko leto je bilo srejetih 612 deklet, Kranjci 214 Primorki 211, Stajarki 107, Korušci 69 in drugih Slovank 21.

— Nova železnica. Iz Žirov nam pišejo: Nedavno ste poročali, da bodo spomladi začeli meriti železnico od Vrhnike proti Smrečju, Godoviču in Idriji. Dovolite, da merodajne kroge opozorimo na mogočo progo, ki bi bila cenejša pa koristnejša. Izpeljava bi se od Ljubljane skozi Dobravo in Polhov Gradec ob Mali vodido Sv. Jošta, kjer bi se začela polegoma vzdigavati do pod hriba Lavrovec. Tu bi bil kratek predor v Račevo dolino in Žiri, dalje po kratkem predoru v Idrijo. Od tuja bi se izpeljala, kar se je že večkrat naglašalo, proti Sv. Luciji, kjer bi se zvezala z behinjsko železnico. Ta črta bi bila gotovo krajša, pa tudi cenejša, a promet bi bil mnogo večji. Koliko je prometa samo iz žirovske doline, dokazuje voz niki vsak dan na kolodvoru v Skofji Loki, kjer nakladajo in skladijajo raznotero blago. Mnogo prometa je tudi v občinah Sv. Jošt, Ludiče, Črni vrh, Polhov Gradec in Dobrova; osobito drv se mnogo izvozi v Ljubljano. Pri Pol Gradcu bi se odprli bogati kamnolomi za kamnoseke. Torej naj merodajni krogi obračajo svojo pozornost tudi na tu naavetovano progo.

— »Narodni listy« protestirajo proti poročilu drugih listov, da bi bili na prodaj kakemu društvu ali kaki stranki.

— Iz krškega okraja. (Volitve v davčno komisijo.) Poroča se nam, da ne kandidira v davčno komisijo gospod J. Schweiger, ampak da priporočajo davkoplačevalci g. Franca Brulca, župnika v Dolini.

— Občinska naklada na žganje. Velika občina Šmihel-Stopiše je v seji dne 17. decembra sklenila občinsko naklado na žganje s 24 proti 3 glasovi.

— Veliko razburjenje med Lloydovim častništvom. Radi strogosti poveljnikov parnikov »Vorwärts« in »Poseidon«, ki sta se ponesrečila na sirski, oziroma na dalmatinski obali, je nastalo med častništvom avstrijskega »Lloyda« nevarno gibanje, tako da grozi izbruhniti atavka.

— Ponesrečil se je nadučitelj g. Jožef Petkovšek.

— Učiteljske vesti. Učitelj v Radovici pri Metliki gosp. Mat. Peterlin je imenovan provizoričnim nadučiteljem na šoli v Studencu, okraj Krško. — Kranjskim šolskim nadzornikom v Branskem Kalu je imenovan, ker je župnik č. g. I. Nemanjič resigniral na to mesto, nadučitelj gospod V. Berce.

Ljubljanske novice.

Slike makedonskih vstaških voditeljev bodo v naši izložbi v Kopitarjevi ulici razstavljene le še danes in jutri.

Ljubljana in sračke državne loterije. Dobitek 500 K je pri srečkanju državne loterije zadeli finančni svetnik g. Nicklerl. V hotelu »pri Malicu« bi se imela dne 15. t. m. vršiti veselica poštne uradnikov. Odbor je že določil ta prostor, uradniki so se pa izjavili proti temu. V Ljubljani je do volj drugih prostorov, kjer ne gledajo slo-

vence po strani in kjer ne prezirajo slovenščine.

Božičnica pevskega društva »Ljubljana« se vrši na Stefanov dan, 26. t. m., v društveni dvorani na Turjaškem trgu št. 1 (Puntigamska pivnica). Začetek ob pol 8. uri zvečer. Vstopnina 30 nvč. Sodeluje vojaška godba c. in kr. pešpolka št. 27. Božično drevo, šaljiva pošta in ples do jutra. Vapored petju: 1. Iv. pl. Zajc: Večer na Savi. 2. Dr. Anton Schwab: Stanica. 3. »Sveta noč. 4. Iv. pl. Zajc: Črnogorac črnogorki. K mnogobrojni udeležbi vabi najljudnejše odbor.

Odbor društvene godbe naznanja vsem sl. društvom, gg. gostilničarjem in kavararjem, da pravico godbo oddajati ima le odbornik, g. Oskar Tergraj, upravitelj tiskarne Karol Till, Kongresni trg, ter naj se pisмено ali ustmeno obrnejo do njega. Isto velja tudi za zunanja društva.

Svoji k svojim. Pri zgradbi »Narodne tiskarne« je imelo dela več nemških tiskarjev, mej njimi trdki Ecker in Binder. Toliko radi tega, ker »Narod« upije.

Mleko v blatu. Hlapec Franc Levičnik, stanujoč v Metelkovi ulici št. 19, je danes jutraj vozil po sv. Petra cesti tako nepresodno in nerodno, da je zadel ob vozicek mlekarice in posestnice hiše. Zatičjeve iz Savelj, in ga prevrnil. Ubilo se je 15 steklenic in se je mleko razlilo po cesti.

Črnogorci v Ameriko. Včeraj zvečer odpeljalo se je osem Črnogorcev v Ameriko.

Iz Amerike. Danes jutraj pripeljalo se je iz Amerike v Ljubljano 25 oseb.

Planinski večer. Danes zvečer ob 8. uri bode predaval g. profesor J. Zupančič o »zimskih rožicah«, zato uljudno vabimo p. n. člane in prijatelje planinskega društva k temu zanimivemu predavanju. Lokal »Narodni Dom«.

Silvestrov večer priredi, kakor smo že poročali, pevsko društvo »Slavec« dne 31. decembra v dvorani Puntigamske pivnice na Turjaškem trgu št. 1. Poteklo je valed nedostajanja prostorov ravno sedem let, odkar je priredilo društvo »Slavec« jednak večer in takrat so bili ti večeri najljubše shajališče ljubljanskega občinstva. Tudi sedaj bode odbor poskrbel za kar najraznovrstnejši vspored, v prvi vrsti šaljive vsebine, tako v petju, kakor v prizorih, da bomo ob prijetni zabavi potisnili zadnji večer starega leta nazaj v preteklost ter pozdravili ob krasni alegoriji mlado novo leto.

Ljubljančan okrajni glavar na Koroškem. G. cr. Viljem Kiebel, rodom Ljubljančan, je imenovan okrajnim glavarjem na Koroškem.

Javna vinska pokušnja bo nocoj od 7.—10. ure, na kar se slavno občinstvo še enkrat opozarja. Sedaj je še nekaj novih vinskih uzorcev. Cenj. obiskovalcem priporočamo, naj se pri pokušnji ravnaajo kolikor mogoče po zaznamku, katerega dobé pri blagajni. — Obenem prosimo onega mladega gospoda, ki si je pri zadnji vinski pokušnji nehoté prisvojil tuj dežnik, da ga danes prinese v klet na prvotni prostor, ali pa naj ga izroči pri blagajni.

Najdena denarnica. Na Mestnem trgu je našel danes jutraj Josip Toni, mesar na Mestnem trgu št. 11, denarnico, v kateri je bilo okoli 25 K denarja.

Tat iz Ljubljane na Hrušici. V Hrušici na Gorenjskem je iz Ljubljane izgnani tat, Matej Potočnik, ukradel delavcu Fr. Weissmanu havelok in nekemu Janezu Grošekrju pa je odnesel 35 K, kateremu je bil dolžan za hrano in stanovanje.

Mlad tat. Včeraj ukradel je 13letni deček Viljem D. svojemu očetu zlat prstan in nekaj denarja, nakar je šel v gledališče. Deček je zelo zanikern in se klati vedno po mestu okoli.

Otrok pod vozom. Na Dunajski cesti je danes popoldne hlapec Anton Sever, stan. na Poljanski cesti št. 52, podrl na tla 12 let starega posestnikovega sina Peregrina Janišker iz Vrhpolja pri Moravčah in ga povozil.

Občni zbor slovenskega trgov. društva »Merkurja« bo v nedeljo, dne 3. januarja 1904 ob 2. uri popoldne v društvenih prostorih. Dnevni red priobčimo pozneje.

Delovanje mestne posredovalnice za delo in službe. Mestni trg št. 27, telefon št. 99. Od 11. do 17. dec. je dela iskalo 6 moških in 14 ženskih delavcev. Delo je bilo ponudeno 4 moškim in 19 ženskim delavcem; v 18 slučajih se je delo sprejelo. Od 1. jan. do 10. dec. je došlo 2777 prošenj za delo in 2634 deloponudbe, v 1660 slučajih je bilo delo sprejeto. Delo dobe tako j moški: 1 najemnik vrta, 1 vrtnar, 2 kočijaža, v a j e n c i za gostilniško in klavirsko obrt, ženske: 1 prodajalka mešane stroke, 1 prodajalka začelnica, 5 natakario, 2 orožniški kuharici, 4 deklice za vsako delo, 5 kuharic, 4 deklice k otrokom. — Službe iščejo, moški: 2 trgov. pomočnika, 1 pisar, 1 mašinst, 1 misar, več trgovskih slug, ženske: 2 šivilji, več računajočih natakario in drugih poslov. — Oddati

je več mesečnih sob za 1 in več oseb, 4 stanovanja z 1 in 2 sobama. V našem se iščejo stanovanja z 2. in 3. sobami. Pismenim vprašanjem je priložiti znamko za odgovor.

Glede volitve v komisiji za osebno dohodnino, ki se vrši v ponedeljek 21. t. m., nam slovenski volivni odbor naznanja, naj se namesto g. Vaso Petričiča voli v I. vol. skupini g. Zvonimir Zor, nadzornik dež. naklade, namesto g. Jos. Lavrenčiča v II. volivni skupini pa g. Alojzij Vodnik, kamnoseki mojster. V III. volivni skupini ostanejo nespremenjeni že naznanjeni kandidati.

Iz brzojavk.

Praga. Jutri, v nedeljo, se vrši v Pragi velik, od vseh čeških strank sklican shod za Macedonce. Mladodebi odpošljejo na shod posl. dr. Herolda, posl. dr. Fiedlerja in posl. Kaftana. Od čeških radikalcev se udeležijo shoda posl. Baxa, izmed narodnih socialistov pa posl. Klofač.

London. Ruska socialna demokracija je imela te dni tajni kongres. Udeležilo se ga je 50 delegatov. List »Iskra« so doleteli za strankarsko glasilo.

Brno. Moravska zdravniška zbornica se loči v dve narodnostni skupini.

Carigrad. Turška vlada je naznanila vladim, da macedonski vataši delajo v samostanu Rilo velike priprave.

Sarajevo. Razsodba o zadevi vojaških vaj pri Bleku bo izšla še le meseca februarja.

Praga. Agrarci so odločno nastopili proti Rezekovi kandidaturi. Ako agrarci ne bodo odnehal, bo moral Rezek odstopiti od kandidature.

Belgrad. Pri tukajšnji eksportni banki so došli na sled velikim sleparijam. Zginilo je mnogo menjic.

Dunaj. Poleg odločne odredbe o nedeljskem počitku je novi vojni minister izdal tudi naredbo, da se dvoboji smejo vršiti le z izrečnim dovoljenjem polk. poveljnikov.

Nancy. Apelno sodišče je oprostilo marjaniste, ki so imeli zasebno šolo v Plombieres in so bili radi tega od policije v Remiremont obsojeni na denarno kazen. Sodišče se je postavilo na stališče, da so marjanisti sedaj privatni učitelji.

Zofija. Splošna sodba je, da je vsled agitacije makedonskih vstajskih voditeljev nevarnost vojne na Balkanu za prihodnjo spomlad največja.

Zagreb. V hrvatskem saboru je bil sprejet proračun dež. zaklada. Nato je sabor pričel z debato o indemnitetnem predlogu. Včeraj se zopet posl. Vrbanič ostro kritiziral madjarsko narodno stranko in pozival vlado, naj razpusti sedanji sabor in razpiše nove volitve. Bresztyensky je izjavljal, da je dualizem bankeroten in da hoče povsod podrediti Hrvatsko. Kumičić je v ime opozicije izjavljal, da se bodo Hrvatje radi tega odločno borili dalje za samostojnost Hrvatske in za ničesar drugega. Galerija je burno ploskala. Nato je predsednik sejo zaključil. Prihodnja seja v ponedeljek.

Lviv. Rusinski strankarski shod je odobril zastop rusinskih dež. poslancev iz dežel. zbora ter izjavil, da bodo pri novih volitvah Rusini volili sedanje svoje poslance. Shod se je izrekel za narodno avtonomijo.

Petrograd. Ruski listi najnovejšeg dogodka na Srbskem jako pesimistično sodijo in pravijo, da bi razmere uredila edino vojaška diktatura, na katero pa tudi ni misliti radi razdora v armadi.

Rim. Zbornica bo danes razpravljala o predlogi, s katero se pooblašča vlada skleniti z Avstro-Ogrsko provizorično trgovsko pogodbo.

Budimpešta. Danes ogrska zbornica nadaljuje debato o predlogi glede vojaških novincev.

Madrid. Pred kratkim umrl kardinal Herrero je zapustil v oporoki 50 000 peset dotičnemu generalu, kateremu se posreči, na amerikanecem ozemlju izkrcati špansko armado, ki bi zamogla maščevati splošno propast Spancev na Kubi in Filipinih. Do tedaj pa ostane denar v »Španski banki«.

Atene. Novo ministrstvo je sestavljeno. Predsedstvo ima Theodorakis.

Zofija. Od turške meje poročajo, da Turčija mobilizira. Vse obleke, katera se pošlje Makedoncem v Turčijo, turška vlada konfiscira in jo da turškimi vojakom. Z ozirom na govor Goluchowskega v delegaciji pravi »Vestnik«, da tira Avstrija politiko tiha noja in da svoje grožnje obrača na napadni naslov.

Linč. Poslanec Ebenhoch se je izjavil, da bi se za večino brez Čehov ne došlo znatnega dela poljskega kluba, zato je proti češki obstrukciji edino sredstvo sprejemba poslovnika. Parlamentarne počitnice bodo voditelji večjih strank porabili v tozadnevne dogovore.

Pariz. Zbornica je s 338 proti 218 glasovi edkazala Combesov predlog, naj se kongregacijam prepove vsak poduk, naučni

komisiji. Rok za zatvorjenje vseh kongregacijskih zavodov je določen na pet let. Vsakoletni stroški so določeni na 10 milijonov frankov. Loubet je temu načrtu pritril.

Književnost in umetnost.

* Repertoar slovenskega gledališča. Jutri, v nedeljo, sta dve predstavi: popoldne ob 1/3. uri opereta V. Parme: »Amacone«, ob znanih cenah, zvečer ob 1/8. uri pa drugo gostovanje gdéne. Vele Nigrinove v naslovni vlogi v igri »Madame sans gêne«.

* Slovensko gledališče. Sinoči je gostovala na našem odru v drami »Dom« velika umetnica, hči slovenske domovine, Vela Nigrinova. Prihitela je iz Belega grada na grudi domače zemlje, da polkaže svoj genij. Predstavila se nam je v ulogi Magde, v ulogi, zanjo osebno tako značilni. Magda se vrne kot slavna umetnica v očetov dom, in naša Vela Nigrinova je po dvajsetih letih, kar jo je objela tujina, prvokrat nastopila zopet na slovenskem odru. In ko je sinoči vzklikala »To je moj dom«, tedaj ni izrekala teh besed samo kot Magda, ampak tudi kot Vela, kot verna hči slovenske majke... Šli smo v gledališče pač s prepričanjem, da vidimo umetnico, a kar smo videli, tega nismo pričakovali. Strmeli smo nad tako dovršeno umetnostjo, očaral nas je slovenski genij, ki se je poosobil v naši Veli. Kar umetnic je nastopilo na našem odru, je najbrže Nigrinova prva, in slovenska Talija se s ponesom klanja slovenski hčeri. A ob pogledu na to čisto umetnost, ki je sinoči zakraljevala kot mimoleten meteor v našem gledališču, se nam je srce napolnilo s tugo. Za to veliko umetnico je slovenska domovina premajhna. Iz naše zemlje je vzklikala ta roža, a njeno krasoto občudujejo tujci. Ne bomo naštevati njenih igralskih vrlin in analizirali njene umetnosti, rečemo le, da je bila divna. Vse kretnje, vsa mimika je bil govor duše, igrala je z najfinjšim naravnim čutom, predstavila vse minucioznosti, vse nijanse, vse globoke duševne boje svoje Magde. Vse občinstvo se je zavedalo, da je sinoči nastopila velika umetnica. Frenetično dolgotrajno ploskanje po vsakem dejanju je pričalo, kako silno je vplivala njena igra na vsakogar. Poklonjena sta ji bila poleg šatule dragocenosti dve prekrasni kiti cvetja s slovenskimi travkovi. — V ulogi Schwartzje je nastopil g. Lier; igral je vrlo naravno s fino karakteristiko. Dosegel je sinoči skoro višino dramatske umetnosti, igra mu je bila zakrožena, realistična, le včasih se mu modulacija glasu ni posrečila. Nenavadno dober je bil tudi g. Dragutinović, videlo se mu je, da je proučil natanko svojo ulogo, a njegov Keller po našem mnenju ni bil na vseh mestih dosledno karakterizovan. Lopovstvo in strahopetstvo te nizke nature je ponekje prelevil v dobrodušnost, in edino to je nekoliko zmanjševalo vrednost njegove igre. Ga. Danilova naj bi se bila malo bolj varovala pretiranja. Po gledališču se je o njeni igri tupatam zaslišalo sumljivo smehljanje; in to je pri resnih dramah gotovo obsodba. Sicer pa je bila precej značilna. Gdč. Kreiso va je bila fina v svoji ulogici, g. Danilo ni imel ravno prilike odlikovati se v svoji nehvaležni ulogi, a je bil povoljen. G. Nučič je nastopal premalo vojaški. Gledališče je bilo natlačeno polno.

* O pesmih Silvina Sardenka je predaval pri predvčeršnjem večeru »Leonove družbe« dr. K. K. Zbralo se je izredno mnogo poslušavcev, kateri so z vidnim zanimanjem poslušali zanimivo predavanje, v katero je dr. K. K. vpletel najlepše lirčne bisere Sardenkove Muze. Novejša slovenska lirika — dejal je predavatelj — pozna štiri markantne osebnosti, ki zastopajo čisto poseben slog. Med njimi je najdarovitejši Cankar, ki je pa tudi najbolj razdrt. Najmečji je Meško s svojo sladko melanholijo; takih strun pri nas še nismo čuli. Najkrepkejši je Zupančič, a pri njem mnogokrat »ni cest, ni zvezd«. Najljubeznivejši med njimi je pa brez dvoma Silvina Sardenko. V svojih lirčnih pesmih igraje razodeva čustva, ki odmevajo v srcu bravcev. Njegova čustva so globoka, predmet vedno prikupljiv. Njegova poezija pa je tudi veskozi blažljiva. Močna so pri njem sicer tudi negativna čustva, a nikdar ne prevladujejo. Solnce svita povsod, čeprav je zakrito včasih z oblaki. Pesniški izraz Sardenkov je zelo jase, podobe primerne, plastika marsikje naravnost čudovita. Najznačilnejši ton pa izvira iz globoke religioznosti pesnikove, ki je temelj njegovemu čustvovanju, zlasti tam, kjer je treba tolažbe za negativna čustva. Predavatelj je k sklepu naglašal še popolno originalnost te poezije.

Dr. Evg. Lampe je omenil, da je Sardenko tudi v razvoju našega pesništva pomenljiva pesniška individualnost. Prej je prevladovala epika. Nastopila je lirčna doba

Gregorčičeva, ki je postajala vedno bolj abstraktna, kar opazujemo zlasti pri Medvedu. Najnovejši liriki so izgubili realna tla in iščejo predmetov v fantazmah ali celo v bolestnih duševnih pojavih. Sardenko spada po zunanjem izrazu v to strujo. A on je našel zopet trdno oporo in konkretno gotovost, k čemur mu je pomagala zlasti njegova religioznost.

Dr. Opek opozarja na ljubki narodni ton, ki se glasi iz teh pesmi, prof. Remec pa na značilno slikanje prirode.

Prof. E. Jarc opomni, da imamo Sloveni že tisti novi lirčni vzor, katerega Nemci ravnokar šele iščejo. Oni čutijo, da sedanja velikomestna lirika ni pristna in ne zadostuje pravemu pesništvu. Zato kličejo: Proč od Berolina! To gibanje je povzročil Lienhart. A njihov provincalizem se ni rodil pravih uspehov. Pri Slovencih sta zadela pravi ton Zupančič, koder se naslanja na belokranjsko narodno pesem, in Sardenko, katerega poezije so res pristno slovenske in umetniško globoke.

Dr. K. K. opozarja na to, da so naši mladi pesniki, zlasti Zupančič, našli svoje lirčne vzore v maloruskih narodnih pesmih.

V takih pogovorih je potekal ta velezanimivi večer. Pesmi Silvina Sardenka pa izidejo te dni še pred Božičem. Ker je v njih več prekrasnih božičnic, bo ta jako lična knjižica posebno pripravna kot božično ali novoletno darilo. Izšla bo v založbi »Dom in Sveta«.

Omeniti nam je še, da se je pred začetkom predavanja g. predsednik dr. Jos. Gruden v toplih besedah spomnil preuranjenega gosp. konz. svetnika, župnika Matija Slekovca, znamenitega zgodovinarja, ki je bil tudi član naše »Leonine«.

Prihodnji sestanek bo po novem letu. Dan in predmet predavanja se bo naznanil pravočasno.

* Inžener Ferdo Lupša: »Die Nordpolphinz oder Frage der modernen Nordpolforschung« je naslov knjige s prav prijetno pisavo ter z nekaterimi zemljevidnimi skicami, ki je izšla v tiskarni in založni knjigarni Dragotina Hribarja v Ljubljani (1903). Cena ji je 3 K. —

* Musica sacra. V stolni cerkvi v nedeljo 20. decembra ob 10 uri velika maša brez orgel: Koralna maša; graduale »Prope est Dominus«, zložil Ant. Foerster, ofertorij »Ave Maria« Franc Witt.

* Personalstand des Bistums Lavant in Steiermark für das Jahr 1904. Knjiga je jako dobro sestavljena, a neprijetno nam je, da dobimo iz skoro popolnoma slovenske škofije zopet nemški izkaz duhovnikov. Ne umevamo, zakaj ima nemščina tako prednost na Spodnjem Stajarskem.

* Proslava domače umetnice. Bivši intendant hrvaškega gledališča dr. Stjepan Miletić je izdal dva zvezka svoje knjige »Hrvatsko kazalište«, v kateri so njegovi »dramaturški zapisi« od l. 1894—1899 izza časa svoje intendanture. V tej knjigi se opetovano spominja tudi gledališke umetnice gospe Zofije Borštnik-Zvonarjeve tako laskavo in pohvalno, da se more naša rojakinja z vso pravico ponasati s pohvalo tako odličnega poznavatelja gledališke umetnosti. V spominih govori o njenem prvem gostovanju v Zagrebu pred desetimi leti, s katerim je dosegla popoln uspeh. Njo in g. Borštnika nazivlje »umetniškimi parom«, ter sta se od vseh igralcev pokazala kot najboljša interpreti Ibsenovih značajev. O gospe Borštnikovi reče še posebe, da je sigurno najboljša »Nora« na jugoslovanskih odrih.

* Iz raznih stanov. Speval Taras Vaziljev. Z dodatkom »Urban iz Ribnice«. V Ljubljani 1904. Založilo društvo »Pripraviški dom«. Tisk »Katol. Tiskarne«. — V tej lični knjigi so ponatisnjene pesmi o raznih stanovih, ki so izšle v »Vrtcu«. Zbirka je prav mnogovrstna in različna. Tu naštevamo le stanove, ki nam pevajo o veseljih in žalostnih straneh svojega dela: Črevlar, krojač, mizar, kovač, tesar, vrvar, jermenar, rešetar, lončar, žličar, krovec, piskrovec, brusač, dimnikar, pometač, mlatič, mlinar, vrtnar, drvar, prodajalec, mesar, krčmar, pek, prestar, kostonjar, jesihar, smolar, gobar, mešetar, kuhar, kmet, pastir, ribič, rudar, oglar, gozdar, vojak, orožnik, nočni čuvaj, poštar, padar, pesnik, pevec, šolski sluga, dijak, cerkovnik, ministrant in slednjič ribniški Urban. To je vendar dovolj številna zbirka! Za zgled naj bo ta pesem o mešetarju:

Mešetar. Od sile tehten je naš stan, še bolj beseda naša; kar mi rečemo, to velja, vsak nas za svet povpraša.

Mi hvalimo in grajamo, mi delamo dobičke; ljudje imajo nas, mi nje za tepce in osličke.

Ko malo več prisluzimo, takrat pa kar po vinu...

A nekaj paš obljubimo svetniku Valentinu.

A včasih spet pozabimo, prav kot ta sol kofetar — Na sodnji dan pa reče Bog: Mešetar je — mešetar«.

V takem slogu so zložene vse te pesmi. Značaj posameznih rokodelstev je večinoma dobro zadet. Sveda to zbirko prav toplo priporočamo.

* Fragmenti. Milan Marjanović. U Dubrovniku 1903. Nakladom piščevom. — Marjanović je po svojih dopisih v »Ljublj. Zvon« na književnem polju med nami znana oseba. Ni glasu je kot zagovornik Cankarjevega nietzscheanstva. Kolikor moremo posneti iz »fragmentov«, imata marsikaj skupnega. V lapidarnem, krasnem slogu, polnem drznih fantastičnih oblik, nam ponujata vsakdanjo, šestokrat bizarno, ekstravagantno in neredko precej umazano misel. Tudi oba rada udrihata po katoliških ustanovah; ne, pa to je moderno in bo kmalu tudi med bratskim narodom nekaj navadnega, pri gotovih ljudeh celo častnega!

Vendar Marjanović v globokosti pesništkega izraza pri posameznih simbolih daleč prekaša Cankarja; dočim je ta v pripovedi rad površen, meglen in nelogičen, je Marjanović precizen in krepek, na prav mnogih mestih globok, naravnost duhovit. Tudi frivoletni tako rad in manj drzen je pri napadih; vendar so črtice, kakršna so »Duvna« (str. 31, 32), neestetične in neumetniške, pa naj nas tudi g. pisatelj obsodi, da smo »kratkovidni branilci ukusa i morala, koji bi lake duše ispisali velikim slovima pjednina otrgnuta mjesta na tablu optužbe i stup sramote« (str. 54). In ker so mu baš vzdržno in čisto živeče redovnice tako v spotiko, sodimo, da smejo »tankačutni čitaoci« to smatrati »simbolom — ne hrvatskih, pač pa pisateljevih — duševnih prilika« (str. 54)! VI. K.

Brzojavke in drugo mej inserati.

Meteorološki poročilo. Višina nad morjem 306.2 m, srednji zračni tlak 736.0 mm

	Čas opazovanja	Stanje barometra, v mm.	Temperatura po Celziju	Veterevi.	Nebo	Padavine
18. decembra	736.4	4.2	sl. jug	obl.		
19. decembra	736.1	3.8	sl. jzh.			1.4
2. popol.	735.3	5.2	sl. jvzh.			
Srednja včerašnja temperatura 4.3°, normale — 1.8°.						

Dunajska borza dne 18. decembra.

Skupni državni dolg v notah	100.65
Skupni državni dolg v srebru	100.60
Avstrijska zlata renta 4%	120.80
Avstrijska krona renta 4%	100.75
Avstrijska inv. renta 3 1/2%	93.25
Ogrska zlata renta 4%	119.10
Ogrska krona renta 4%	99.05
Ogrska inv. renta 3 1/2%	91.10
Avstro-ogrsko bančne delnice	13.12
Kreditne delnice	687.75
London vista	23.42 1/2
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. v.	117.20
20 mark	23.44
20 frankov	19.04 1/2
Italijanski bankovci	95.40
C. kr. cekini	11.32

Zitne cene dne 18. decembra 1903. (Termin.)

Na budimpeštanski borzi:			
Pšenica za april	K 7.68	do	7.96
» oktober	7.55	»	7.57
Ri za april	6.54	»	6.55
Oves za april	5.43	»	5.44
Koruz za maj 1904	5.15	»	5.16

(Efektiv.)

Dunajski trg.			
Pšenica banaska	K 7.80	do	8.30
Ri južne železnice	7.90	»	8.30
Ri	6.65	»	6.75
Ječmen	6.50	»	7.60
» ob Tisi	6.10	»	7.20
Koruz ogrska stara	6	»	6.25
» nova	5.30	»	5.50
Cinkvanti stari	—	»	—
» novi	6.60	»	7
Oves srednji	5.70	»	5.95
Fišol	7.50	»	13.25

Medicinalni konjak 50-6
1393
garantirano pristni vinski destilat pod stalno kemično kontrolo.
Destilerija Camis & Stock Trst-Barkovlje.
1/1 steklenice K 5.—
1/2 „ „ 2.60.
Dobiva se v vseh bolj-ših trgovinah.

Nove zboljšane gramofone

z glasovno-, ročno- in varstven (omario), zelo priljubljeno med duhovščino, po društvih in med zasebniki.

Gramofon avtomate

za gostilne zelo pridobitno prodajam tudi na obroke.

Imam veliko zalogo, najnovejše plošče, katere zamenjujem za stare.

Vnanja naročila se rešujejo z obratno pošto.

Rudolf Weber, urar
v Ljubljani, stari trg 16.

1079 50-35

Za božična darila

priporoča

1652 3-3

Alojzij Persché

mične svilnate šerpe, čepice, (avbice), jupone, predpasnike, žepne robce, torbice, damske kravate, boe in specielne novosti ovratnikov za ples in gledališče.

Po znižanih cenah
prodajalo se bode od 10. do 24. dec. dalje
svilnato blago, žameti, pliši,
letne nogavice in volnati
predmeti za otroke.

Božič!

Najprimernejše darilo za gospodinjstvo je slovito znani

1543 9-8

Pfaff-ov šivalni stroj,

ki ustreza vsem zahtevam in je zelo prikladen za umetno vezenje.

Zaloga pri **F. Tschinklu, Sodnijske ulice 4.**

Naznanilo otvoritve

Naznanjam cenjenemu p. n. občinstvu v Ljubljani in zunaj, da sem otvoril v **Židovski ulici šte. 3** pod tvrdo

Karol Januš

popolnoma

novo trgovino

z veliko zalogo žlahtnih kamenov, zlatnine in srebrnine, kakor tudi prstanov z briljanti in dijamanti, poročnih in drugih modernih prstanov, zlatih in srebrnih verižic za gospode in dame, broš, uhanov, zapestnic, priveskov, nožev in vilic iz srebra in kitajskega srebra ter vseh juvelirskih predmetov.

Vsled moje dolgoletne izkušnje v dragotinarski in zlatarski stroki bom lahko vsaki zahtevi cenjenega p. n. občinstva v vsakem oziru popolnoma zadostil, in se bodo popravila kakor tudi nova dela kar najbolje, najhitreje in na ceneje izvrševala.

Dalje kupujem in zamenjam staro zlato, srebro in žlahtne kamne. Vedno velika zaloga

najfinjših in najcenejših zlatih in srebrnih ur za gospode in dame.

V nadi, da sem pri cenjenemu občinstvu najbolje priporočen, beležim

odličnim spoštovanjem

1488 7-6

Karol Januš, juvelir in zlatar, Ljubljana, Židovska ulica št. 3.

Ustanovljeno leta 1842.
1563 4

Tovarna in prodaja ojuhatih barv, firmeža in lakov.
Električni obrat.

Brata Eberl
Prodajalna in komptuar:
Miklošičeva cesta šte. 6.
Delavnica:
Igriske ulice šte. 8.

Slikarja napisov
Stavbinska in pohištvena pleskarja.

Velika zbirka dr. Schoenfeld-ovih barv v tubah za akad. slikarje.

Zaloga čopičev za pleskarje, slikarje in zidarje, štedilnega mazila za hrastove pode, karbolineja itd.

Priporočava se tudi sl. občinstvu za vse v najino stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot priznano rečno in fino po najnižjih cenah.

Telefon 154.

Zdravje je največje bogastvo!

Kapljice sv. Marka.

Te glasovite in nenadkriljive kapljice se uporabljajo za notranje in zunanje bolezni.

Učinkujejo nedosegljivo in spasonosno pri boleznih na želodecu, ublažujejo katar, urejujejo izmeček, odpravijo naduho, bolečine in krče, pospešujejo in zboljšujejo prebavo, čistijo kri in čreva.

Delujejo izborno proti hripavosti in prehlajenju. Lečijo vse bolezni na jetrih in slezih ter koliko in ščipanje v želodecu. Odpravijo vsako mrzlico.

Te kapljice so najboljšo sredstvo proti bolezni na maternici in modromu ter raditega ne bi smele manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši.

Naročuje se edino in točno le pod naslovom: **Mestna lekarna, Zagreb, Gornji grad št. 25, poleg cerkve sv. Marka.**

Denar se pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot ena dvanajstotina se ne pošilja.

— Cena je naslednja in sicer franko dostavljena na pošto:

1 ducat (12 stekl.) . . . 4 K	5 ducatov (60 stekl.) . 17 K
3 ducati (36 ") . . . 11 "	10 ducatov (120 ") . 32 "

Mestna lekarna

Zagreb,

Markov trg št. 36.

Ustanovljena leta 1860.

1553 10-7

Zdravje je največje bogastvo!

Fr. Šupevc Ljubljana, Prešernove (Slonove) ulice 7, Perlesova hiša

priporoča prečastiti duhovščini in slavnemu občinstvu

zajamčeno pristne

1613 3-3

čebelno-voščene sveče

voščene zvitke i. t. d.

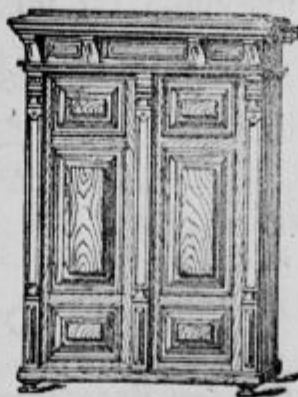
izborni méd-pitanec.

Ustanovlj. pred sto leti!

Ustanovlj. pred sto leti!

Prva kranjska mizarska zadruga

v Šent Vidu nad Ljubljano

se priporoča sl. občinstvu v naročitev raznovrstne temne in likane sobne oprave iz suhega lesa, solidno izgotovljene, po lastnih in predloženih vzorcih.

Velika zaloga raznovrstne izdelane oprave za salone, spalne in jedilne sobe je na izbero cenjenim naročnikom v lastnem skladišču tik kolodvora v Vižmarjih. — V prav obilno naročitev se priporoča

Jos. Arhar, načelnik.

GRIČAR & MEJAČ, Ljubljana, Prešernove ulice št. 9,

priporočata svojo bogato zalogo **zgotovljenih oblek** za gospode, dečke in otroke, kakor tudi najnovejših predmetov v **konfekciji za dame**.

Solidne cene, točna postrežba.

1532 12-9

Mlin in žaga

v Dolenjem Logatcu

v prav dobrem stanu se nahajajoča, se iz proste roke **prodaja ali pa v najem od-data** pod ugodnimi pogoji. —

Mlin je na 4 kamne, „kašar“, obenem opremljen s stroji za napravo „ješprenja“. — Pri mlinu je tudi 1829 3-2

== kopališče s kabinami. ==

Več pove: Tomo Tolazzi v Dol. Logatcu.

Božična in novoletna darila!

Anton Schuster,

Ljubljana, Špitalske ulice št. 7

priporoča svojo bogato zalogo v konfekciji za dame in deklice, kakor bluz i.t.d., oblek za dečke, volnenega blaga za ženske obleke, batista in platnenih žepnih robcev, šerp, srajc, kračat, flanelastih odej, vsakovrstnih garnitur, brisalk in belega blaga za perilo.

Velika izbira linoleum-a in družih preprog.

Zelo znižane cene! Solidno blago!

!! Potniki v Ameriko !!

CUNARD LINE

prevažata potnike naravnost

1552 9-7

iz Trsta v Novi York

s brzim parobrodom „AURANIA“ s 1200 mesti III. razreda in s 300 salonskimi mesti II. razreda s kabinami in s brzim parobrodom „CARPATHIA“ s 2000 mesti III. razreda in s 400 salonskimi mesti II. razreda s kabinami.

Cena potne karte za vožnjo, iz Trsta v Novi York hrano, s vinom in vso postrežbo III. razred za osebo 180 K.

Odhod iz Trsta:

„CARPATHIA“ 15. decembra 1903 „CARPATHIA“ 2. februvarja 1904 „AURANIA“ 29. decembra 1903 „AURANIA“ 16. februvarja 1904

Natančnejša pojasnila, vozne bilete, cene, prevoze v druge postranske luke in železniške postaje iz Novi Yorka v notranja mesta Zjedinjenih držav Severne Amerike daje in preskrbuje

== Avstrijski domači glavni zastop ==

Schröder & Comp. - Trst

Via Carlo Ghega št. 8, I. nadstr.

Naslov za brzojave: SCHRODERCO — TRST.

Potniki naj se zgledajo pravočasno in precej pisмено ali brzojavno za vozne bilete!

Posestvo

je naprodaj

v lepem kraju ob novi državni železnici v Rožni dolini na Ko-roškem.

Posestvo obstoji iz njiv, travnikov in gozdov; v hiši je stara krčma, prodajalnica ter prodaja tobaka. Ista je pripravna tudi za kako drugo kupčijo.

Cena posestva je 10.600 kron. Plača po dogovoru.

Naslov posestnika pové iz prijaznosti upravnistvo „Slovenca“. 1522 10

Na svetovni razstavi v Parizu 1900 „Grand prix.“

Svetovno znani ruski karavanski čaj bratov K. & C. Popoff

v Moskvi, založnik raznih evropskih dvorov, naj-finejša marka. V izvirnih zabojih se dobiva v vseh

boljših trgovinah. 13.2 10-4

Povodom bližajočih se božičnih praznikov

priporoča

Ema Wutscher

lastnica slovečih vinskih gorov v Drči, vinska veletrgovina in prva najstarejša kranjska destilacija konjaka po francoskem načinu v Brezovici, pošta Št. Jernej (Dolenjsko),

svojo bogato zalogo

dolenjskih belih in rdečih vin, starih in novih lastnega pridelka,

nadalje opozarja na

konjak iz lastne destilacije, kateri je popolnoma jednak francoskemu konjaku,

ter se posebno za krepcanje želodca priporoča, ker se izdeluje iz najboljših starih vin. Steklenica konjaka leta 1893 stane 4-80 K.

„ „ „ 1895 „ 4-30 „

Pošilja se po pošti in železnici.

Ceniki franko. 1637 3-3

HERBABNY-jev

podfosfornasto-kisli

apneno-železni sirup

Ta 34 let z največjim uspehom rabljeni prsni sirup raztaplja slez, upokojuje kašelj, pomajšuje pót, daje slast do jedi, pospešuje prebavljanje in redilnost, telo jači in krepi. Železo, ki je v sirupu v lahko si privajajoči obliki, je jako koristno za narejanje krvi, raztopljive fosforno-apnene soli, ki so v njem, pa posebno pri slabotnih otrocih pospešujejo narejanje kostij.

Cena steklenice 1 gl. 25 kr. — 2 K 50 h, po pošti 20 kr. — 40 h več za zavijanje.

Svarilo! Pred izdelki pod enakim ali podobnim imenom, ki pa so po sestavi in po učinku vsa različna posnemanja naših izvirnih preparatov že 34 let obstoječega podfosfornastega kislno-apnena-železnega sirupa, svarimo in toraj prosimo, izrecno zahtevati Herbabny-jev apneno-železni sirup in gledati na to, če ima vsaka steklenica pristavljeno uradno vpisano varstveno znamko.

Edina izdelovalnica in skladišče:

Dunaj, lekarna „zur Barmherzigkeit“

VII./1, Kaiserstrasse 73-75.

V zalogi skoro v vseh lekarnah na Dunaju, v Ljubljani in drugod. 3

V zalogi je nadalje pri gg. lekarnarjih: v Ljubljani: M. Mardetschlager, G. Ficcoli, U. pl. Trnkoczy, J. Mayr; Celje: O. Schwarzl & Co., M. Rauscher; Reka: F. Prodram, G. Prodram, A. Schiedler, Ant. Mizzan; Breže: G. Eisasser dediči; Sovodenj: F. Kordon; Celovec: P. Hauser & J. Pichler, P. Birnbacher vdova, J. Kometter, V. Hauser & R. pl. Hilfinger; Št. Vid: A. Schiebl; Trbiž: J. Siegl; Trst: C. Zanetti, A. Sutina, A. Filippi, dr. J. Serravallo, E. pl. Leitenburg, P. Prendini, dediči M. Ravasini; Beljak: Jobst & Schneider, L. Assmann; Črnomelj: F. Haika; Velikevce: J. Jobst, Volšperk: J. Huth.

Brez operacije

brez bolečin

odstranite kurja očesa, otisko in trdo kožo z mojim 1447 13-4

balzamom za kurja očesa,

ki se pošilja franko, če se dopošlje 40 kr.

S. Mittelbach, Salvatorjeva lekarna

v Zagrebu.

Najboljša in najsigurnejša

prilika za štedenje!

Preje: Gradišče št. 1,

LJUDSKA POSOJILNICA

sedaj: Kongresni trg št. 2, I. nadstropje

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. ure zjutraj do 1. ure popoldan ter jih obrestuje po

4 1/2 %

brez kakega odbitka, tako, da sprejme vložnik od vsacih vloženih 100 K čistih 4 K 50 h na leto.

Stanje vlog 31. decembra 1902: 9,501.351 K 52 h. Denarni promet v 1. 1902: 32,596.882 K 65 h. HRANILNE KNJIŽICE se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje kaj prekinilo. — Za nalaganje po pošti so poštno-branilnične položnice na razpolago.

V Ljubljani, dne 1. januarja 1903.

Dr. Ivan Šusteršič, predsednik.

Odborniki:

Josip Šiška, knezoškofjski kancelar, podpredsednik.

Anton Belec, posestnik, podjetnik in trgovec v Št. Vidu nad Ljubljano. — Josip Jaro, veleposestnik v Medvodah. — Dr. Andrej Karlin, stolni kanonik v Ljubljani. — Karol Kauschegg, veleposestnik v Ljubljani. — Matija Kolar, župnik pri D. M. v Polju. — Ivan Kregar, svet. trg. in obrt. zbornice v Ljubljani. — Frančišek Leskovic, zasebnik in blagajnik „Ljud. pos.“ — Karol Poilak, tovarnar in posest. v Ljubljani. — Gregor Slibar, župnik na Rudniku. — Dr. Aleš Ušeničnik, profesor bogoslovja v Ljubljani.

Angeljnovo milo Marzeljsko (belo) milo

z znamko

449 104-78

sta najbolj koristni

štedilni mili

za hišno rabo.

Dobivate jih po specerijskih žtacunah!

Pavel Seemann

izdelovatelj mila

in čebelno-voščenih sveč

v Ljubljani.

1586 Absolutno zjamčeno 2

pristno mašno vino

priloga je knezoškofjski ordinarijat ljubljanski l. 1898. veleč. duhovščini za nakup pri „Kmet. društvu v Vipavi“

zato, ker je društvo pod strogim nadzorstvom dekana vipavskega. Razpošilja se od 56 litrov naprej čista bela vina od 42 do 50 kron za 100 litrov loco kolodvor Postojna. Rdeče hribovsko namizno vino po 30 kron.

Vino je jako milega okusa, ker je napravljeno po novem francoskem načinu. Višje množine se zaračunajo nekoliko ceneje.

V zalogi je tudi finejša sortirano vino, kakor: kraljevina po 50 kron, pinela po 55 kron, beli burgundec in laški rizling po 60 kron, ter staro vino v buteljkah, beli burgundec in renski rizling.

„Kmetijsko društvo v Vipavi“.

Janeza Trdine
zbranih spisov

je pravkar izšla prva knjiga:

**Bahovi
huzarji in Iliri.**

Prezanimiva epizoda iz južno-slovanske zgodovine.

Knjiga, važna za vsakega zavednega Slovenca.

Cena K 3—, po pošti K 3.20.

Založil L. Schwentner
v Ljubljani.

1651 45

Pojasnilo!

Vsestransko priznane Anker-remontoir ure, sistem Roskopf, z niklatimi okrovi kupnje že leto dni velik del mojih odjemalcev, posebno poljedelci, uradniki, uslužbeni orožniki, finančne in železniške v svojo največjo zadovoljnost. Pošiljam svoje pristno ameriškega sistema

Roskopf-patent anker remontoir ure šte. 99

(zelo priporočljiva službena ura) z emaliranim kazališčem in fino poliranim dobro zapirajočim niklatim okrovom, pozlačenimi kazalci, natančno regulirana in 36 ur iduća, triletna garancija, naravnost na zasebne odjemalce kom. za 2-50 gld., 3 kom. za 7 gld., 6 kom. za 18-50 gld. Primerna niklati nastava verižica z lepim kompasom komad 30 kr. Razpošilja se proti poštnemu povračilu ali če se pošlje denar, če ura ne ugađa ali pa zadovoljivo ne funkcionira.

Hanns Konrad

prva tovarna za ure v
Mostu šte. 613, Češko.

c. kr. sodni zaprta cenilec. Moja tverda je odlikovana s c. kr. avstr. drž. orlom, z zlatimi in srebrnimi razstavniimi svetinjami in z več nego 10.000 priznanimi pismi, ki so mi došla iz celoga sveta. Moja tverda je kot eksportna tverda v tej stroki brez samolajne največja in najstarejša in izvaža v vse dele sveta. Ustanovljena je l. 1887. Ilustrovani cenik o urah, zlatih in srebrnih se pošilja na zahtevo zahtoj in franko. 1420 20-8

Bolj solidnega postopanja ne more nihče zahtevati.

Marija Sattner,

Ljubljana, Dunajska cesta št. 19, II. stop., II. nadstr. (Medijatova hiša),

se priporoča prečastiti duhovščini za

izdelovanje cerkvenih paramentov.

Izdeluje cele ornate, kazule v vseh liturgičnih barvah, pluvijale, obhajilne burze, stole in vse za službo božjo potrebne stvari, priproste in najfineje, kakor se glasi naročilo, v svilenem in zlatem vezenju. — Izdeluje tudi bandera in baldahine ter izvršuje vsakovrstno cerkveno perilo iz pristnega platna. Vporablja samo dobro blago, cene po mogočnosti nizke, zagotavlja trpežno, vestno delo in hitro postrežbo. Prenovljenje starih paramentov tudi rado-voljno prevzame. 1114 10

Pariška svetovna razstava 1901 „Grand Prix“.

Najvišja odlika!

Na 7 prejšnjih razstavah s prvimi darili odlikovano.

Pristno
le, če
na
podplatu

in usta-
novno
leto
1860.

Šent Peterburške
Čevlji za sneg, „Storm Slippers“.

1592 10-4.

Vsak dan jih izdela
tovarna

40.000 parov!

Edini kontrahenti: Messtorff, Behn & Co., Wien, I.

Na debelo in drobno pri
Anton Krisperju v Ljubljani

kakor pri sledečih trgovinah:

V Ljubljani so na prodaj pri Češkuti Marija, J. S. Benedikt, Petričič Vaso, Persche Alojzij, Treo Karolina, Ant. Leutgeb, Julije Stor, Ernest Sark, I. C. Hamann, Vikt. Gerhauser.

Brinšek Ivan Tmovo, Engelsberger Rud. Krško, Homann Friderik, Homann Oto, Fürsager Leopold v Radoljci, Gratner Jurij Kamnik, Gatsch A. Kostanjevica, Lapajne Valentin Idrija, Pollak Marija Kranj, Potelin Andrej Ribnica, Trevn Valentin Idrija, Trevn Anton Jesenice, Verbič Anton Sevnica, Lebinger & Borgmann Litija, E. Hoffmann Kočevje, Jonke Frano, Bartelme Josip Kočevje

Domača umetalna steklarija

Avg. Agnola v Ljubljani, Dunajska cesta 9, poleg „Figovca“

se priporoča prečast. duhovščini in cerkvenim predstojništvom v naročila za izdelovanje

cerkvenih oken in vrat, vdelenih s katedralnim steklom ali s svincem obrobljenim belim ali barvenim steklom,

s steklom z umetno slikarijo

strokovnjaško dobro, z jamčeno in trpežno izvršeno v lastni delavnici, od najprostejšega do najtnejšega št. 50/Z.

Spričalo,

s katerim podpisani potrjuje, da je velečislana tverda za stavbeno in umetno steklarstvo AVUGST AGNOLA v Ljubljani, v polnem in lepem soglasju z gotoko arhitekturo, izvršila prav pohvalno steklarska dela v novi župni in dekanjski cerkvi v Smartnem pri Litiji.

Okenj 32, v raznovrstnih gotokih oblikah, slikanih umetno na steklo v okusnih okrasih strogo po gotokih pravilih, v barvah nežno-svitlih in ne vpiljotih — svedoči jasno, da smo vdobili Slovenci v gosp. Avg. Agnola tudi v tej stroki spretnega, domačega umetnika, kateremu z mirno vestjo zaupamo slična dela.

V prepričanju po ostalih ofertah za to delo, se vestno zadržuje, da so cene gosp. Avg. Agnola prav zmerne. Priporoča se kar najtopleje vsem, posebno pa onim cerkvenim predstojnikom, kateri razpolagajo sicer z malimi sredstvi, pa bi oskrbeli radi svojim cerkvam kaj lepega.

Župni urad v Šmarinem pri Litiji
dne 9. februvarija 1901.

Ivan Lavrenčič,
župnik in dekan.

Prevzema tudi vsa stavbinska steklarska dela ter priporoča svojo izborno zalogo vsakovrstnega steklarskega blaga. 927 52-22

Varstvena znamka: Sidro.

LINIMENT. CAPSICI Comp.

Iz lekarne Richterjeve v Pragi.

priznana izvrstno bolečine olaj-sujoče mazilo je dobiti steklenica po K 1.80, K 1.40 in K 2.— v vseh lekarnah. Zahteva naj se to

sploh priljubljeno domače zdravilo

vedno le v izvornih steklenicah z našo varstveno znamko „sidro“ iz Richterjeve lekarne ter sprejme iz previdnosti le v steklenicah s to varstveno znamko kot pristni izdelek.

Richterjeva lekarna pri zlatem levu
v Pragi, Elisabethstrasse 5.
1843 34-12

OGLAS!

NEW-YORK in LONDON

nista priznana niti evropski ce-lini ter je velika tovarna srebrnine prisiljena, oddati svojo zalogo zgolj proti majhnemu plačilu delavnih moči. Pooblaščen sem izvršiti ta nalog. Pošiljam torej vsakomur sledeče predmete le proti temu, da se mi povrne [gld. 6'60 in sicer:

- 6 komadov najfinejših namiznih no-žev s pristno angleško klinjo;
- 6 kom. amer. pat. srebrnih vilic iz anega komada.
- 6 kom. amer. pat. srebrnih jedilnih žlic;
- 12 kom. amer. pat. srebrnih kavlnih žlic;
- 1 kom. amar. pat. srebrna zajemal-nica za juho;
- 1 kom. amer. pat. srebrna zajemal-nica za mleko;
- 6 kom. ang. Viktorija čašič za pod-klado;
- 2 kom. efektnih namiznih svečnikov;
- 1 kom. cedilnik za čaj;
- 1 kom. najfin. sipalnice za sladkor.
- 42 komadov skupaj samo gld. 6'60.

Vseh teh 42 predmetov je poprej stalo gld. 40 ter jih je moči sedaj dobiti po tej minimalni ceni gld. 6'60. Ameri-ričansko pat. srebro je znano, je skozi in skozi bela kovina, ki obdrži bojo srebra 24 let, za kar se garantuje. V najbolj dokaz, da leta inserat ne temelji na nikakršni slepariji, zavazu-jem se s tem javno, vsakemu, kateremu ne bi bilo blago všeč, povrnuti brez zadržka znesek in naj nikdor ne zamudi ugodne prilike, da si omisli to krasno garnituro, ki je posebno prikladna kot prekrasno

božično in novoletno darilo

kakor tudi za vsako boljše gospodarstvo.

Dobiva se edino le v 1428 7

A. HIRSCHBERG-a

eksportni hiši ameriškega pat. srebrnega blaga na Dunaji II., Rembrandtstr. 19 S. L. Telefon 14597.

Pošilja se v provincijo proti povzetju, ali če se znesek naprej vpošlje.

Čistilni prašek za njo 10 kr.

Pristno le z zraven natisnjeno varst-veno znamko (zdrava kovina).

Izveček iz pohvalnih pisem.

Bil sem s pošiljateljico krasne garniture jako zadovoljen. Ljubljana.

Oton Bartusch, c. in kr. stotnik v 27. pešpolku.

S pat. srebrno garnituro sem jako zadovoljen.

Tomaž Rožanc, dekan v Mariboru.

Ker je vaša garnitura v gospodinjstvu jako koristna, prosim, da mi pošljete še jedno.

St. Pavel pri Preboldu.

Kamilo Böhm, okrožni in tovarniški zdravnik.

**Dva učenca
išče**

**tovarna koč
Josip Steyer,**

Ljutomer, Štajarsko.

Ponudbe naj se pošljejo direktno na tverdo. 1669 2-2

Naročajte izborno ljubljansko delniško pivo

iz pivovarne v Žalcu in Laškem trgu.

Naročila sprejema centralna pivarna v Ljubljani, Sodne ulice 4.

706 104-61

Božična in novoletna darila.

Otvoritev nove velike trgovine!

Vsaka konkurenca izključena.

Priporočam jako okusno bogato zalogo

stenskih ur s krasnim bitjem

(Novost) v lepih moderno izrezanih omaricah; dalje

srebrnine in zlatnine, namizne oprave

(Besteck) in druge krasne izdelke iz china-srebra.

Posebno priporočam krasne, živo se lesketajoče **briljante**, nakupljene vsled ugodne prilike v veliki množini, kateri so izdelani v raznovrstne oblike (façone).

Le vsled konkurence imam v zalogi tudi imenitne imitacije **briljantov (steklo)**, ki se skoro ne razločujejo od pristnih.

Pozornost! Vedno mi je bila skrb in prizadevanje, slavno občinstvo seznaniti z mojo bogato zalogo, kakor tudi isto prepričati, da ni potreba nikomur naročevati te vrste blaga pri tujih zunanjih tržnicah, kakor iz Dunaja ali drugod, kajti po mnogih slučajih pridobil sem si prepričanje, da jaz celo z boljšim in mnogo cenejšim blagom zamorem ravno tako postreči. Cenj. odjemalce vedno le s poštenim, pristnim blagom zadovoljiti, bil je vedno moj princip.

Omeniti moram, da si blago vedno le v večjih partijah osebno, direktno v tovarnah nakupim, ker drugače bi ne dosegel tako nizkih cen.

Priporočujoč se cenj. odjemalcem vabim na obilen obisk

Franz Čuden

urar in trgovec v Ljubljani

Prešernove ulice 2, nasproti frančišk. samostanu, podružnica Mestni trg 25, nasproti rotovžu.

Razpis.

1668 3-3

Mesto konceptnega praktikanta.

Pri podpisnem deželnem odboru je izpraznjeno mesto konceptnega praktikanta z adjutom letnih 1.200 K. Pogoji za vsprejem je dovršitev juridično-politiških študij.

Prosilci za to mesto predložijo naj svoje z dokazili o starosti, znanju slovenskega in nemškega jezika ter s pričevali o usposobljenosti podprte prošnje

do 15. januarja 1904

podpisnemu deželnemu odboru.

Prosilci, ki so v kaki javni službi, predložiti morajo svoje prošnje potom svojega predpostavljenega oblastva.

Od deželnega odbora kranjskega

v Ljubljani, 11. decembra 1903.

Ernest Hammerschmidt-a nasledniki

Madile, Wutscher & Comp.

trgovina železnin in kovin

Ljubljana, Valvazorjev trg št. 6.

Največja zaloga železnih peči vseh sistemov

Velika izbira posod za premog, pečnih

okrilj, pečnih predstav z galerijo in brez

galerije, kovinastih

stojal

kovinastega orodja

v različnih izpelja-

vah.

1537 12-4

Naznanilo.

Za zvišanje in uravnavo sveta nasproti rampe državnega kolodvora, kjer imam lesno skladišče, **rabim različen material**, kakor

šuto, razbito opeko itd.

P. n. lastnike podobnega materiala uljudno prosim, da se blagovole odsej ozirati na-mé ter naroče odvažujočemu uslužbencu (vozniku), naj popelje na moj prostor, kjer imajo poleg krajše vožnje tudi to udobnost, da so pri napornem odkladanju na razpolago moji delavci. **Vsak voznik dobi tudi 10 v. v dar.**

Ker je omenjen prostor v mestu, je upati, da se vsak ozira na mojo prošnjo, kajti že pri času se bode precej pridobilo, in bodo imeli poleg posestnikov tudi odvaževalci priličnejše ugodnosti.

1470 6

Anton Deghenghi.

796 100-85

Zahtevajte

brezplačno in franko

moj ilustrirani cenik z več

ko 600 podobami

ur, zlatega in sre-

brnega blaga

in godbenih reči

HANNS KONRAD

tovarna za ure in izvozna trgovina

Most št. 520, Češko.

Nik.-rem. ura gl. 2.50
3.-, 3.50. Za vsako
uro 3 leta pism. jam.

Naznanilo otvoritve in priporočilo.

Slavnemu p. n. občinstvu v mestih in na deželi uljudno naznanjam, da sem pred kratkim otvoril

„restavracijo na pošti“,

ki je vsestranski urejena v udobnost p. n. gostov. Poskrbljeno je za najboljša na-ravna vina, izborna topla in mrzla jedila po primerno nizki ceni.

Tu kakor tudi v Šoštanju imam svoji novourejeni

mesnici,

kjer morem ob vsakem času slav. p. n. odjemalcem postreči z okusnim svežim blagom.

Zagotavljam slavnemu p. n. občinstvu najsolidnejšo in najtočnejšo postrežbo in proseč mnogobrojnega obiška

beležim z najodličnejšim spoštovanjem

Ivan Habjan

lastnik „restavracije na pošti“

v Smartnem na Paki (Štajarsko), 2 minuti od železn. postaje Rečica (Riezdorf).

1153 52-16

Hamburg-Amerika Linie

Največje
najstareje
parobrodno
društvo
na
svetu.

Njega
parobrodje
obsega
280
velikanskih
parnikov.

v Ameriko zanesljivo v 6 dnevih

direktna najhitrejša prekomorska vožnja z brzoparniki
iz **Hamburga v Novi York** ali pa v **Halifax**.

Brezplačna vsakovrstna pojasnila daje od visoke vlade potrjeni zastopnik

Hamburg-Amerika Linie

Fr. Seunig v Ljubljani

[Dunajska-cesta št. 31 poleg velike mitnice ali šrange.]

Ustanovljeno l. 1832.

Priznано najboljše

oljnate barve

zmlete s stroji najnovejše sestave, prekašajo vsako konkurenco po finosti, ki omogočajo z jako majhno množino pobarvati veliko površino, razpošilja po nizkih cenah

Adolf Hauptmann v Ljubljani

tovarna oljnatih barv, firneža, laka in steklarskega kleja.

176 44

Električni obrat

Ilustrovani ceniki se dobé brezplačno.

Velika božična prodaja

se vrši od ponedeljka, 7. decembra nadalje v novi trgovini za modno blago

A. Primožič, Ljubljana, Mestni trg 25

(prej Goričnik & Ledenig) po čudovito znižanih cenah.

Prodajajo se po teh cenah: preproge, posteljne oprave, ščiti za okna in stene (Fenster- & Wandschoner) felé, blago za damska modna oblačila, lepi modni barhenti, nekaj sto dvanajstoric žepnih robcev iz batista, komad po 10 kr. in višje, ovratnice, srajce, ca. 500 dvanajstoric platnenih nogavic za moške, par 9 kr. in višje, platnene namizne preproge in serviet, nadalje tudi:

Umerjene obleke, adjustirane v kartonu, cela obleka od 1.50 gld višje
svileno blago za bluže, meter le 55 kr.
svileno blago za bluže, čista svila, modne prog. 85 „
modni baržuni za bluže, 56 cm široki 75 „

Vse blago se lahko ogleda v pritličju in v prvem nadstropju, ne da bi koga silili kupiti. Nezadovoljivo blago se zamenja.

Poleg tega ostaneta v prvem nadstropju oddelki 5 do Božiča razstavljeni dve zaslonili, (paravents), ki sta jih izdelali gospodični Zalka Novak in Ruža Sever, umotvora, ki sta vredna, da si ju vsakdo ogleda, in sta tudi na prodaj.

1607 9-6

Lokal za prodajalnico

odda se na
Sy. Petra cesti šte. 2.
Natančneje se poizve v **lekarni**
Mayr. 1687

Perje za postelje in puh

priporoča po najnižjih cenah
F. HITL,
Pred škofijo šte. 20.
Zunanja naročila se točno izvršujejo.

1671 1—1 **Zahvala.**

Podpisano županstvo šteje si v dolžnost vsem onim prebivalcem litijskega in izven litijskega okraja, kateri so toli veledušno bodisi z denarnimi sredstvi, bodisi z živili, obleko, vožnjo itd. lajšali bedo pogorelcev našega trga, tem potom izreči svojo najtoplejšo zahvalo.

Bog plati vsem!
Županstvo trga Vače, dne 19. dec. 1903.
Anton Mrva
župan.

Lepo posestvo

v **Zagradcu na Dolenjskem**, na katerem je stara, dobro obiskana gostilna, vaga za prašiče, pripravno za vsakovrstno trgovino, ob okrajni cesti, blizu župne cerkve, z 10 orali njiv in 6 oralov lepo zaraščenega gozda, se zaradi rodbinskih razmer prostovoljno pod ugodnimi pogoji proda. 1688 3—1

Več se izve pri lastniku **Jožefu Horvatu** istotam. Pošta: **Zagradec-Fužine.**

Naznanilo.

Podpisani naznanjam slavnemu občinstvu, da sem otvoril v hiši „Dr. Štepiharja“ v ulici vinsko klet ter da prodajam po jako nizkih cenah **dolenjska, goriška in istrska vina** na debelo in tudi čez ulico. Slavnemu občinstvu zagotavljam dobro postrežbo.

V Kranju, dne 18. decembra 1903.
1685 3—2 **Jernej Dovžan.**

Poslano.

Domoljubni rojaki!

Družba sv. Cirila in Metoda je izdala koledar za leto 1904. — Koledar je ob enem „Vestnik“ za družbo XVI. in XVII. leto. Cena koledarja je K 1.20. Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda Vas ujudno prosi, da kupujete ta družbeni koledar ter **zahtevate odločno**, da imej vsaka slovenska knjigotrudnica, trgovina s papirjem in vsaka trafika ta koledar na prodaj. Tem potom olajšujete težavno breme, ki ga ima družbino vodstvo. Bratje Čehi toliko žrtvujejo za obrambo svojega naroda — Slovenci, manjši narod, bi morali torej primeroma žrtvovati več od Čehov.

Trgovci naj se zglasijo direktno pri vodstvu. Za trgovce stane K 1.20 z 20% popustom ob vnaprej vplačani svoti.

Poduk v eitranji.

Temeljito podučevanje v eitranji
proti mali plači.

Več se izve na **Karlovski cesti šte. 3. I. nadstropje.**

1687 3—2

ANTON PRESKER

krojač v Ljubljani,
Sv. Petra cesta št. 16

se priporoča preč. duhovščini
v izdelovanje vsakovrstne

duhovniške obleke

iz trpežnega in solidnega blaga
po nizkih cenah.

Opozarja na veliko svojo
zalogo

Izgotovljene obleke

posebno na haveloke v naj-
večji izbiri po najnižjih cenah

Dobavitelj uniform avstrijskega društva železniških uradnikov

1646 2—2

Podpisana globoko užaljena naznanjava
vsem sorodnikom, prijateljem in znanem, da
je naša srčno ljubljena hčerka

Mimica

dne 16. decembra 1903 po kratki, mučni bo-
lezni v starosti 2 let preminula.
Priporoča se v blag spomin.

Bistrica, 17. decembra 1903.

Anton in Marija Zajo.

Južna vina

toči neposredno od soda
po najnižjih cenah v naj-
boljši kakovosti

Štefan Mikolič, restavratorec

Ljubljana

Gospodske ulice št. 3. 1686 1—1

Žaga na turbino

se proda pod jako ugodnimi po-
goji blizu Loke na Gorenjskem.

Žaga ima zraven vodne žage za deske
tudi cirkularno žago in stroj za trenje lubja.
Vedno dosti rezanja! Vedno dosti vode! Vse
v jako dobrem stanju! 3—2 1643

Kupci naj se oglase do konec leta. Kje,
pove iz uljudnosti uredništvo tega lista.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 19. decembra. V današnji
seji avstrijske delegacije je imel češki
delegat poslanec Kramář izredno
oster govor proti Körberju. Govoril je
tako ostro, da ga je predsednik parkrat
prekinil. Tudi nemški delegati so vpili
vmes. Kramář je dejal, da sedanja
vlada vse kompromitira, kar prime v
roko. Uničila je finance države in par-
lamentarične razmere so podobne zo-
pernemu močvirju. Vlada ima edini na-
men vpeljati § 14 in trdno voljo ohrani-
ti se na krmilu, in naj bo tudi vse
drugo uničeno. Sedaj se je Körber skril
za avtoriteto vladarjevo. Govornik očita
Körberju nizkost. Predsednik prekine
govornika. Kramář: Nizko je, ako po-
skuša bankerotna vlada rešiti sebe na
tak način! Kramář očita Körberju, da
je cesarja napačno informiral. (Hrup.)
Predsednik zopet prekine Kramářa, ki
v nadaljnjem svojem govoru zavrača oči-
tanje, da so Čehi nenasitni. Leta in
leta že niso ničesar dobili od vlade,
šole morajo vzdržati z lastnimi sredstvi.
Čehi zahtevajo le, da se izvršuje zakon.
Kaj bi bilo, ako bi Čehi odnehali od
obstrukcije? Vladno in vladi prijazno
časopisje bi pisalo, da so bili Čehi pre-
slabi in da so v tem oziru edino Nemci
zadostno močni. To bi koristilo le Nem-
cem in pomenjalo bi zmago nemških
manjšin nad slovansko večino. Na-
posled izjavi Kramář, da Körber opravi-
lja le posle za Nemce in da se sam
brani pravične spremembe poslovnika,
ker ve, da bi potem prišla parlamenta-
rična vlada. Čehi bodo vstrajali v boju.
Nato je govoril Biankini, ki je de-
jal, da je avstrijska vlada z izvrševan-
jem veta pri papeževi volitvi kršila
verska čustva, ter je ostro napadal Ita-
liji dane koncesije za uvoz italijanskega
vina in pri ribarstvu. Biankini je pro-
testiral proti zanemarjanju Bosne in
Hercegovine ter proti temu, da je bil v
Bosno poklican Burian, ki ni zmožen
hrvaščine. — Kaftan govori.

Kranj, 19. dec. Pri volitvi v ko-
misijo za odmerjenje osebne dohodnine
v Kranju dne 21. t. m. naj se voli za
uda g. dekana Antona Koblarja
in za namestnika gosp. Tomo Pav-
šlarja.

Kranj, 19. dec. Velesovski učitelj
g. Petkovšek je sinoči v vodi, ki
teče poleg župnišča, utonil. Ležal je v
zelo majhnem potoku na ustih. Danes
zjutraj so ga v vodi dobili mrivega.

Novo mesto, 19. dec. Iz Amerike
preganjani 57letni Ivan Petrič iz Prečne,

oče 5 otrok, je bil radi menjave nič-
vrednega bankovca za 100 dolarjev
obsojen na 6 tednov zapora. Na tožbo
svojega očeta Mihe Kočarja je bil
France Kočar obsojen na 4 mesece
zapora. Grozil je očetu, da ga bo ubil.

Novo mesto, 19. dec. V komi-
sijo za odmero osebne davka v
novomeškem okraju naj p. n. gg. vo-
lilci volijo enoglasno: gospoda Ivana
Podboja, župnika v Toplicah, namest-
nikom g. Jakoba Porenta, župnika v
Stopičah!

Radomlje, 19. decembra. Pogo-
rel je včeraj kmalu po polnoči ko-
zolec s slamo in nekaj voz županu
Jakobu Gregorin v Šmarci, okr. Kam-
nik. Strah v gosti vasi je bil silen.
K sreči je bila sicer mirna noč.

Djakovo, 19. decembra. Narodna
skupščina v Djakovu zahvaljuje se
bratom Slovincem in njihovemu ča-
sopisju za simpatije, katere so izra-
žali Hrvatoma povodom burnih do-
godkov v Banovini. Dalje na skupno
delo!

Pariz, 19. decembra. Tu se pri-
pravlja velika stavka pekovskih pomoč-
nikov.

Izpred sodišča.

Izpred deželnega sodišča.

Slabo plačana gostoljub-
nost. Zvečer 17. septembra t. l. so pri
Šimnovčevih v Smartnem proso meli. Ko
so delavci prosenico v kozolec skladali,
prišli so tudi tja fantje Jože in Janez Bolha
iz Poženke, Jakob Petek iz Smartna in Lov-
renc Burger iz Poženke; pogoščeni so bili
z žganjem, in to je bilo vzrok, da so
jeli sitnariti. Jožef Bolha je brez vzroka raz-
bil svetilko, in ko so šli delavci k večerji,
prišla je četvorica za njimi in počela razne
sitnosti. Ko sta jih pa jela gospodar in go-
spodinja zmerjati, začeli so razgrajati. Jožef
Bolha in Petek metala sta za gospodarjem
krepelce, potem so vsi štirje strgali plot,
obrezali devet dreves, razbili pri kuhinji šipo
in omajali železni križ pri oknu. Sodišče je
obsodilo Jožefa Bolha na 3 mesece, Petka
na 2 meseca težke ječe, Lovrenca Burgerja
na 8 dni zapora, Jan. Bolha pa je oprostilo.

Ubog. Za večkrat radi pretepa kazo-
vani Janez Rožanc, mesarski pomočnik in
Janez Miš, pekovski pomočnik, oba v Jese-
nicah, sta sedela zvečer 23. avgusta t. l. v
Višnerjevi gostilni v družbi dveh drugih
fantov pri eni mizi; pri drugi mizi pa so
pili trije drugi fantje, med njimi Jernej Za-
lokar. To trojico sta začela Rožanc in Miš
izzivati, prvi je vprašal, kdo se gre metat,
Miš je pa na korajžo klical in pri tem se
izrazil, da so »žabjek, križanke in rotovž«
njegov dom. Ob policijski uri je zahteval
gostilničar, da naj se gostje razidejo in res
je prva družba odšla, za katero je gostil-
ničar duri zapahnil; le trojica je ostala v
sobi, pa tudi ta se je naglo odpravila, ker
so jeli prvi na vrata razbijati. Komaj pa so
bili ti na cesti, je vdaril Zalokar Rožanca z
neko palico po glavi, nastal je hrup, vsi
fantje so se razleteli, le Alojzij Sušnik ve
povedati, da je Rožanc takoj po udarcu Za-
lokarja prijel, da je Miš skokom tovarišu na
pomoč in da je slišal pokanje. Več ne ve
povedati, ker je na to zbežal. Drugo jutro
so našli za Višnerjevo gostilno na Jesenicah
truplo zaklanega hlapca Jerneja Zalokarja.
Odobolženca dejanje tajita in krivdo zavra-
čata drug na drugega. Rožanc pravi, da ni
imel noža ter da se Zalokarja sploh dotaknil
ni, temu nasproti trdi Miš, da ga je le Ro-
žanc oklal z nožem, ker je Zalokarjeva kri
bruhala na njega. Rožanc se je imel pa še
vrh tega zagovarjati radi nezvestobe, ker je
za mesarja Bušarja iz Rakeka pri letošnjih
vojaskih vajah dobiral v Cerknici za meso
23 K 30 v. in denar zase obdržal; tudi je
vzel Bušarju 4 K vredno suknjo. Sodni dvor
je oba obdolženca krivim spoznal ter ob-
sodil Rožanca na 2 leti, Miša pa na 13 me-
scev težke ječe.

Na štiri mesece zapora je bil ob-
sojen stotnik Ungarpuh iz tirolskega cesar-
skega polka, ker je moštvo psoval z besedami
»laški psi«, »laške svinje«. Kako se
pa glasce obsodbe takrat, kadar Nemci psu-
jejo slovenske vojake?

Razne stvari.

Najnovejše od raznih strani.

Stavka tobačnih delavcev.
V Kairi stavkajo tobačni delavci. Zahtevajo
zvišanje plače od 5 na 8 frank. — 15letna
deklica Ida Welke je hotela zastrupi-
ti v Draždanih svojega gospodarja in svojo
gospodinjjo. Sodišče jo je obsodilo na eno
leto leče. — Grofica Lonyay je prišla
v Mentone, kjer ostane skoro gotovo
preko zime. — Sestra nemškega
cesarja princezinja Sachsen

Meininger ima raka. Na dvoru je
radi tega mnogo razburjenja. — Kate-
drala se bo podrla. Glavna kate-
drala v Cucenca na Španskem je tako slaba,
da se bo gotovo v kratkem podrla. Zidovje
ima že velike razpokline — 1200 ton
petroleja zgorelo je pri požaru
laškega parnika »San Leonardo« v marzilijski
luki. — 100letnico iznajdi-
telja železniškega stroja Ju-
rija Stephensona so 16. decembra
t. l. slovesno praznovali na Angleškem. —
Ponesrečeni rešitelj. Hči pru-
škega finančnega ministra pl. Rheinhabena
se bi 17. t. m. gotovo ponesrečila pri skoku
na tramvaj, ako je ne bi bil rešil angleški
zemljemer Davis. Toda pri tem je padel
sam z voza ter z razbito črepinjo obležal
na mestu mrtev. — Nesreča na tram-
vaju. Iz Pariza se poroča, da sta 17. t. m.
ponoči na tramvajski progi Noisy le Sec
trčila skupaj dva vozova. 19 oseb je ra-
njenih, med njimi 7 težko. Nesreča se je
prigodila radi megle. Oba vozova sta razbita.
Med težkoranjenci so vsi štirje uslužbenici. —
Nesreča na železnici. Poroča se, da
sta 17. t. m. ponoči trčila pri Voclavek
(pokrajina Varšava) brzovlak in tovorni
vlak. Baje je več oseb ranjenih. — Štiri
osebe zgorele. Iz Pariza se poroča,
da je eksplodiral v vasi Clonay pri Lorientu
v nekem skladišču sod petroleja. Ogenj se
je tako hitro razširil, da se trgovec, njegova
gospa in njegova dva otroka niso mogli
rešiti ter so vsi postali žrtva plamena. —
Saharski cesar. Jacques Lebandy je
pri obisku v Bruslju priznal, da je, ker je
obrežje severno od Bjadorja do predpogorja
Sjur kot prvi zasedel, gospodar tudi ostale
Sshare. Da zasede še ta del, poslužil se bo
Kanarijcev, ki dobro poznajo običaje in na-
vade saharjskih prebivalcev. Obiskal bo tudi
Haag in Berlin. Lebandy že nastopa kot
cesar Sahare. — Krava nabodla
dečka na roge. Iz Vrat'slave poro-
čajo: Na posestvu Beihau pri Trahenbergu
je krava nabodla na rogeve 11letnega
dečka ter ga pritisnila k zidu. Čez štiri
ure je deček izdihnil svojo dušo. —
Nesreča v šoli. Iz Aša se poroča,
da je v šoli v bližnji Selbici med večernim
poukom padla svetilka na tla in eksplodi-
rala. Plamen se je prijel tudi desetih uencev.
Pet jih je nevarno opočenih. Le z največjo
težkočo se je posrečilo pogasiti nastali ogenj.
Ustrelila sta se v nekem dunajskem
hotelu 27letni brivec Jožef Schöber in dekla
Juliana Kuninger. — V češkem gleda-
lišču v Brnu je kriza. Odbor odstopi. Ča-
sopisje je ostro pisalo proti nezadostni igri
nekaterih igralcev. — Zvezo beračev
so ustanovili berači v Parizu in okolici. —
Ob nedeljah neveljavne zaroke
so v Filadelfiji, ker ta dan ondi sploh skle-
panje kontraktov ne velja. Tako je razsodilo
ondotno sodišče v razpravi proti nekemu
mladem gospodu, katerega je tožila neka
mlada dama, da ji je v nedeljo obljubil
zakon.

Nedolžna na smrt obsojena. Dne
11. novembra l. 1898. se je na kramarici
Ani Kraneinger v Siegerschaftu v okraju
Mattinghofen na Gorenjeavstrijskem izvršil
roparski umor. Pri porotni obravnavi 15. ju-
nija l. 1899. v Riedu so bili od treh obto-
ženih: Mat. Gietzinger oproščen, obsojena pa
sta bila k smrti na vešala Terezija Gietzinger
in neki Karol Harter, kateremu je pa pozneje
cesar milostnino potom premenil smrtno
kazen v 20 let ječe. Terezijo Gietzinger so
prepeljali v žensko kaznilnico v Schwaz na
Tirolskem, Karola Harterja so pa oddali v
kaznilnico Suben, kjer je lani umrl. Pred
nekaj dnevi pa je prišlo k orožniškemu po-
stajevođji v Kirchbergu na Gorenje Avstrij-
skem 16 letno kmetsko dekletce, katero je
s tresotnim glasom povedalo, da jo pošilja
nje mati povedat, da pravi morilec je njen
oče kmei Mat. Kaufmann iz Thahausana.
Kaufmanna so orožniki prišli v gostilni. Ko
so mu povedali, da sta ga izdali žena in hči,
ker jima ni dala vest miru, se je zgrudil
skoro na to priznal strašno dejanje ter tudi
pripoznal, da je Terezija Gietzinger nedolžna
in da je bil tudi v ječi umrl Karol Harter
nedolžen! Povedal je, da je oropal umor-
jeni kramarici dvoje branilniških kozičic in
da je denar ene knjižice že zapravil, drugo
knjižico je pa sežgal, ker je to zahtevala
žena, kateri se je izdal. Terezija Gietzinger
je nedolžna sedela nad 4 leta v ječi, eno
leto pa je presedela v preiskovalnem za-
poru. Ko je zapustila kaznilnico, dal ji je
ravnatelj 50 gld. kot prisluženi denar in
sedaj dobi tudi še nekaj odškodnine. A kaj,
ko ji ne morejo dati toliko odškodnine, ko-
likor so ji škodovali. V ječi je dobila prej
zdrava žena je tiki, govori le s težavo,
ker 4 leta ni smela nič govoriti. Zaman je bilo
pri porotni sodbi vse njeno zatrjevanje, da
je nedolžna. Sledovi krvi so govorili proti
njej. In ta kri je bila kri — kokoši, katero
je isti dan zaklala. Pred sodiščem ji pred
štirimi leti tega niso hoteli verovati, sedaj
ji verujejo, ko je ubogo ženo ta grozna
iustična zmota spravila na prag k norosti.
Sedaj je oproščena žena prišla k oni, katere
je edina dolga štiri leta verovala na nje ne-

dolžnost, k svoji stari, sivolasi — materi. Ko je došla domov, dolgo časa radi slabosti ni mogla izpregovoriti nobene besede. Objete sta se več minut držali mati in hči ter glasno jokali.

Tašča — vrag. V neki vasi se je že več let, kakor so pripovedovali vaščani, prikazoval vrag. Dotični hišni posestnik je bil že tretjič oženjen. Njegova prva soproga se je radi strahu pred vragom ločila od svojega moža, dočim je druga strahu umrla. Ko je bil te dni mož od doma, se je tudi tretji ženi prikazal vrag ter zahteval denarja. Žena je rekla, da naj malo počaka, da napravi luč, in gre pod streho po denar. Tedaj pa se je vrag z izgovorom, da kot kralj teme ne more videti zemeljske luči, in da pride pozneje, oddaljil. Žena pa je mesto po denar šla po hlapca, ki se je z debelo gorjačo oborožen postavil za peč ter pričakoval vruga. Ko se je četrta ure pozneje vrag zopet priplazil v sobo, začela sta z gorjačami biti po njem, da se je nezavesten zgrudil na tla. Nato sta prižgala luč, vzela dotični postavi kozjo kožo in rogove ter spoznala v vragu taščo. Ker se je stanje 63letne starke vedno slabšalo, poslala sta po zdravnika, toda ta jo je našel že mrtvo.

Kuhan kopalec. Radu Galinkies iz Zsablina je obiskal parno kopališče v občini Esurug. Brčkone ni bil še nikdar v kopališču, ker je šel mesto h kopališkemu kabinam k na dvorišču napravljenemu vodnemu nabiralniku, kjer je bila vrela voda, neopažen razpravil in skočil v nabiralnik. Sele drugi dan so zapisili pred nabiralnikom njegovo obleko ter potegnili iz njega neurečnikovo truplo.

Gasilstvo. V Olomucu na Moravskem je gasilno društvo svoje vrste. V ondotni justični palači je namreč strogi gasilni red, v katerem je skrbjeno za gasilstvo. Gasilci so kaznjenci, ki imajo svoje vaje vsak teden, to pa že zategadelj, ker je, kakor naravno, vedna menjava. — V Lincu so učiteljski prostovoljno prideleni gasilnemu društvu, pri katerem se vežbajo v gasilni stroki. Pozneje tako lažje kot učitelji pospešujejo gasilstvo.

Stereoskopične slike. „Matin“ poroča, da se je slikarju Michetti posrečilo, napraviti dve veliki stereoskopični sliki brez povečalnega stekla, ampak z navadno refleksijo žarkov.

Vzdignjeno mesto. Vzdigniti namestavajo mesto Galveston v pokrajini Teksas, in sicer ne samo hiše, ampak tudi ceste in tla pod hišami. Zavarovati se namreč hočejo pred tako neizogibno, kakor se je pripetila v septembru 1900 ko je orkan razrušil 3000 hiš in podlul v razvalinah več ko 8 tisoč ljudi.

Combes. Francoski list „Liberté“ je prinesel v eni zadnjih števil del članka, katerega je Combes l. 1865. obelodanil in s svojim imenom podpisal. V tem članku je Combes razpravljal, da morajo tudi sodišča upoštevati spovedno molčečnost, in radi tega drugače ravnati z duhovnikom kot pričo. Iz dotičnega članka navaja sledeče mesto: Vsakdo zahteva zase prostost in sicer neomejeno prostost, toda nihče noče priznati te svojemu sosedu. To se da dobro označiti z izrazom: egoizem. Ali naj se razmerje med cerkvijo in državo izpremeni ali pa naj popolnoma obupajo, da bi mogli z duhovnikom pri pričevanju ravnati kakor z navadno pričo. Ako pa se odločimo za prvo, ako odpovemo konkordat in se ločita cerkev in država, potem je zahteva logike in pravice, da se z duhovniki in kongregacijami ne dela nobene izjeme. Prostost „semi“ — Combes je torej sedaj, ko je prišel do moči popolnoma pozabil na svoje prejšnje mišljenje. Poprej jo misli, da se tudi po odpovedi konkordata s kongregacijami ne sme delati nobene izjeme, sedaj pa dasiravno konkordat še obstoji, tako ravna z njimi. Seveda, ker mu je pomoč prostozidarjev gotova, si že sme privoščiti, da krajša prostost drugim.

Stanovanje v bodočnosti. Po dolgih pripravah bo, kakor poročajo listi, izvršen v Kopenhagnu zanimljiv stavbinski načrt. Poslopje bo imelo 25 stanovanj po 4 sobe in najemniki bodo imeli vse prijetnosti centralnega sistema. V poslopiju bode centralna kuhinja, ki bo vse najemnike preskrbovala z jedili in odvzela gospodinjam skrb gospodinjstva. Dalje bodo imeli odjemalci centralno kurjavo, električno razsvetljavo in skupna kopališča. Stanovanja bodo v zvezi s kuhinjo z električnimi vzdigi. Umivanje posode bode oskrbovalo osebje centralne kuhinje, še celo za snajenje oken in obuval se najemniku ne bo treba brigati. Vsako stanovanje bode imelo tudi svoj telefon. Cena takega stanovanja s hrano vred za dve osebi znaša 2904 K in za 4 osebe 4584 K. Vse te naprave so zelo vabljive in že se oglašajo najemniki. Ako se tudi praktično obnese, gotovo ne bo ostalo pri samo enem poslopiju. Največ gospodinj bo z veseljem prepustilo kuhinjsko skrb drugim rokam, ako bode mogla centralna kuhinja zadovoljiti želodce odjemalcev. Vendar bode imelo vsako stanovanje tega poslopja še majhno kuhinjo.

„Veliki“ Mommsen. Kakor znano, je bil rajni Mommsen jako preizkušen in v se zaljubljen pruski človek. Nekoč se mu je primerilo to. Pri shodu krščanskih epigrafov v Rimu je de Rossi pozdravil navzoče in rekel tudi, da si šteje v posebno čast, da more pozdraviti tudi moža, ki ga more po vsej pravici nazvati „očeta krščanske epigrafike“. Mommsen pri teh besedah vstane in se z zadovoljstvom prikloni na vse strani. Rossi, vled tega iznenaden, se vendar ni dal motiti in je nadaljeval: Ta mož je jezuit Garucci... Kakšen obraz je neki naredil pri tem Mommsen, ki je kot prevzetan protestant zelo sovražil in zaničeval jezuite!

Kaj kadil Avstrijec? Proračunano je, da pokadi povprečno vsak Avstrijec kadilec do 5 kg. tobaka na leto. Seveda povzetje vedno boli naraščajo in se je zvišalo od leta 1901 do 1902 od 358 600 na 361 800 meterskih stotov, torej za 3200 meterskih stotov. Seveda to povzetje ne odgovarja naraščanju prebivalstva. Tudi pri kajenju so prišli uporabljati zmernostna pravila. Čudno pa je, da se mladi naraščajo bolj prijemlje svačice, dočim so starejši kadilci večinoma le kadili smodke. Od leta 1900 do 1902 padel je konsum smodk od 1315 na 1250 milijonov, torej za 65 milijonov, dočim se je pokadilo svačic za 346 milijonov več. Radi tega je izdala vlada nikotina proste smodke in, kakor se kaže, je zadela pravo. Sedaj se je namreč prodalo 11 milijonov Rositas. Vprašanje je le, če bo ta uspeh trajen.

Hotel za mlade ljudi. Pretekli četrtek je škof v Rochesteru položil temelj prvemu „Ingramhotelu za mladeniče“. Poslopje se imenuje po londonskem škofu, na čigar prizadevanje se bo ta ideja izpeljala. Cene stanovanja in hrane bodo zelo zmerni. Hotel bode imel 208 sobic, knjižnico, kopalnico, jedilnico, kadilnico, igralnico in telovadnico. Hotel, katerega stroški bodo znašali 800.000 K, naj bi mladim ljudem omogočil v dostojni družbi dostojno živeti.

Za „Ljudski sklad“

darovali so sledeči p. n. gospodje:
Dr. Iv. Susteršič 20 K, Viljem Effer 40 K, Peter Jane 6 K, Janez Sajo 5 K, Josip Sika 5 K, dr. Evgen Lanič 5 K, A. F. 5 K, Fr. Tršar 6 K.

Darovi, poslani našemu uredništvu.
Za pogorelce v Srednji vasi v Bohinju.

Vzajemno podporno društvo po sklepu odbora seje 400 K; misijonarji v cerkvi Jezusovega Srca nabrali 30 K; g. Fetteh-Frankheim 10 K; župnija Kranj 52 K 10 v.; g. prof. dr. Marinko 6 K; št. gg. misijonarji zopet 7 K; neimenovan 10 kron.

Za Macedonce: G. prof. dr. Marinko 6 K.
Bog plačaj!

Društva.

(Narodna čitalnica v Kamniku) ima svoj XXXVII. redni občni zbor v nedeljo, dne 20. grudnia t. l., ob 6. uri zvečer v društveni dvorani z običajnim dnevnim redom.

(Podružnica sv. Cirila in Metoda na Vranskem) priredi svoj letni občni zbor v nedeljo, 20. t. m., v prostorih „Gostilne Slovan“.

„Katoliška bukvarna“
v Ljubljani
priporoča:

Življenje Jezusa Kristusa
francoski spisal O. Didon, poslovenil P. Bohinjec, izdal dr. Anton Jeglič, knez in škof ljubljanski.

Prvi zvezek, stran 1 do 372, broš. 1 K 50 h elegant. v platno vezan 2 » 50 »
Drugi zvezek, stran 373 do 820, broš. 1 » 50 » elegant. v platno vezan 2 » 50 »
Tretji zvezek: stran 821 do 1049, broš. 1 » 20 » elegant. v platno vezan 2 » 20 »

To krasno knjigo priporočamo zlasti bolj omikanim Slovincem.
V najem se oddaja

Vrt

za zelenjavo, kateri obsega okoli enega orala. Vrt leži lepo proti solncu, ima lepe nasade, dva cvetličnjaka, več gorkih gred in lepo hišico za stanovanje. Vrt je bil last gosp. barona Berga.

Več pov. lastnik Franc Penca v Mokronogu. 1673 3—1

V novi restavraciji
„pri Zajcu“ na Rimski cesti
se nahaja tudi „španska Bodega“, kjer se naravnost iz sodov točijo svetovnoznana najboljša razna španska in druga originalna južna vina na litre, in se oddajajo tudi v buteljkah.
Istotako se točijo kakor že splošno priznana najboljša ter pristna stara in nova vina v ceni od 32 do 80 kr. liter, ter poleg tega tudi fini hrvaški „Pelinkovec“.
Ob gotovih dnevih, kakor po naročilu, se pečejo razne pečenke po francoskem načinu (na ražnju).
Za obilni obisk najljubšemu prosim z vsem spoštovanjem
Avguštin Zajec, restavratôr.

MATTONLEY
GISSHÜBLER
alkoholna kislina
kot zdravilni vrelec že stoletja znana v vseh boleznih (L.) 38 1
sapnih in prebavnih organov,
pri protinu, želodčnem in mehurnem kataru. Izvrstna za otroke, prebolele in mej nosečnostjo.
Najboljša dijetetična in osvežujoča pijača.
Izvirek: Giesshübl Sauerbrunn, želez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varih
Prospekti zastoj in franco.
V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih spedijskih prodajalnicah in trgovinah z jestvinami in vinom.
Zaloga pri Mihael Kastner-ju in Peter Lasenik-u v Ljubljani.

N. Hoffmann
Ljubljana, Mestni trg št. 12.
od leta 1839. obstoječa turška
priporoča sl. občinstvu svojo bogato zalogo drsalk, usakovrstnih žepnih, kuhinjskih in namiznih nožev, škarij, gumi-cevi najboljše vrste, kakor tudi vse druge v
nožarsko stroko
spadajoče predmete.
Tu se tudi vsa popravila in brušenje najboljši izvrše.
Najboljšo postrežbo in zmerne cene zagotavljajoč se mnogobrojnemu obisku priporoča z velespoštovanjem
Mari Halan,
1593 3—3 imajteljica turške.

Učenec
za mizarski obrt se sprejme takoj pri
And. Kregarju
mizarskemu mojstru v Št. Vidu n. Ljubljano poleg mizarske zadruge.
Velik črn prepeličar
z verižico kot ovratnikom se je izgubil. Najditelj se prosi, da ga proti primerni nagradi odda v gradu Habach pri Mengšu, 223 2—1 Pošta Trzin.

Za dunajsko pekarno
se išče soliden in dobro
izurjen pomočnik.
Želi se, da more samostojno izdelovati in peči tržaško pecivo, kot bige, kornete, velikonočne pince itd. Potrebno je znanje nemškega in italijanskega jezika, ker treba mnogo občevati z Italijani. Ponudbe naj se obrnejo naravnost na
Adolfa Schandera
mešč. pek. mojstra 1678 2—1
Dunaj, V., Schönbrunnerstrasse 15.

Največja zaloga ženskih ročnih del in pripadajočega materiala.
Različne veznine in tamburna tehnika se na perilo itd. najhitreje izvršujejo.
Ljubljana
M. Drenik
Kongresni trg
Risarski atelije in predtiskarija!!
Zunanjim naročilom se točno ustrezali!!

Prodaja premičnine
Dne 21. decembra 1903 se vrši v Toplicah pri Zagorju prodaja celotne premičnine, kot: kônj, slame, sena, vina, žganja, ca. 100 vreč moke, gostilniške in pekarijske oprave, različnih vozov, gledaliških odrov s kulisami vred, godal itd.
Kupci se vabijo, da se te prodaje udeležijo.
Upraviteljstvo Luka Habat-ove konkurzne mase.
1680 1

Za božična darila

priporoča

po znano najnižjih cenah
nova modna trgovina

LJUBLJANA Ernest Sark, Stari trg št. 1.

svile za bluze, baržun, samo moderne francoske fačone modercev, kožuhovino, kravate za dame, nogavice za dame in otroke, robce, krasno izdelane predpasnike, vse vrste rokavic, pompature, perilno blago za gospode, kakor ovratnike, manšete, srajce, predprsnike.

Usakovrstno toaletno blago. Največja izber v kravatah itd.

1684 3-1

Nakup raznovrstnih predmetov za
božična in novoletna darila

v Novi prodajalni

Sv. Petra cesta šte. 4.

Fino blago za dame in gospode, moško in žensko perilo, solidno izdelani moderci, kakor: najnovejši Corset Paris; različne podmizne preproge, predposteljniki, dežniki, zastori.

Posebno priporoča veliko izber belih in pisanih likanih srajc in najnovejših kravat.

1677 3-1

I. KOSTEVC

Sv. Petra cesta šte. 4,
nasproti „Avstrijskega carja“.

Cene strogo solidne! Postrežba točna!

Fr. Stupica

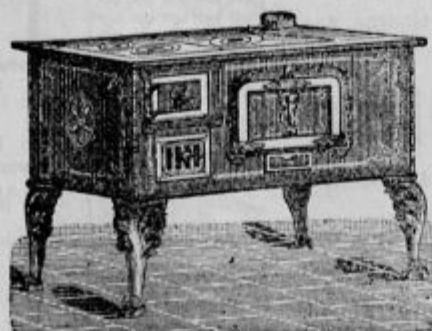
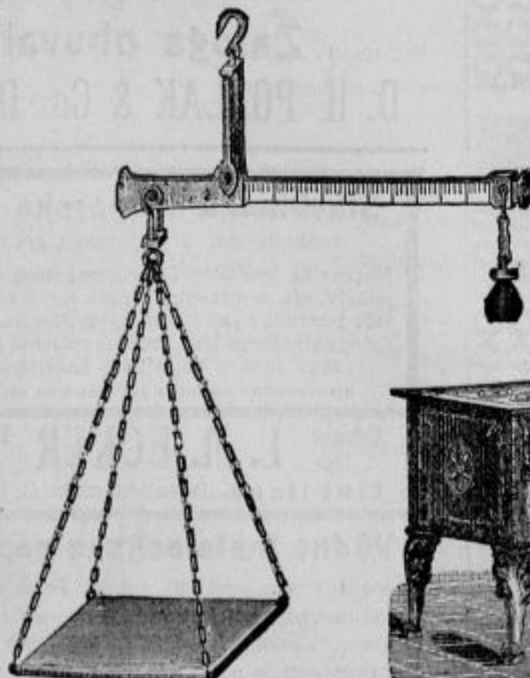
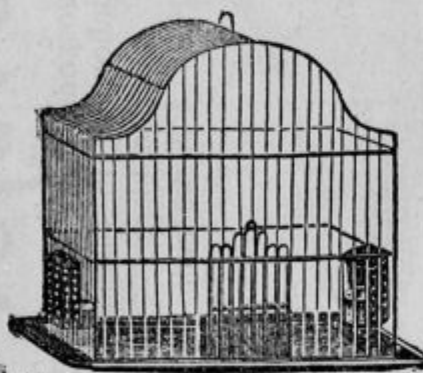
trgovina z železnino

Marije Terezije cesta št. 1
(tik Figovca)

1683 2-1 priporoča

pečne predstave, po-
sode za premog, sa-
movare, mesoreznice,
tičnike in kuhinjsko
opravo, preproge za
vozove.

Vse po najnižjih cenah.

Kupujte

najnovejših vrst **slamorenice, gepeljne, klinje** in
druge potrebščine za poljedelstvo samo v skladišču

Fran Zeman-a

Ljubljana,

1606 3-2

Poljanska cesta št. 24.

Dopisnica

1600 6-8

zadošča, da se dobi **zastoj** ilustriran cenik od l. 1881. obstoječe tovar-
niške zaloge ur, juvelov, zlatnine in zrebrnine, Th. Fuchs, Dunaj II.
Ertlgasse šte. 1.

Ena Anker-remontuar-ura iz niklja za gospode, 36 ur idoča, s podobo Njegove Svetosti
papeža Pija X. ali Nj. Ueličanstva cesarja, župana dr. Luegerja itd., 3 gld proti povzetju.

„ANDROPOGON“

(Iznajditelj P. Herrmann, Zgornja Poljskava)

je najboljša, vsa pričakovanja prekašajoča **sredstvo za rast**
las, katero ni nikako sleparstvo ampak skozi leta z nena-
vadnimi uspehi izkušena in zjamčeno neškodljiva tekočina,
ki **zabranj izpadanje las in odstrani prahaje.**

Značilno je, da se pri pravilni rabi že čez 4 do 5 ted-
nov opazi močna rast las, kakor tudi brade, in imajo novo
zrasli lasje pri osivelih zopet svojo nekdanjo naravno brado.

Mnogoštevilna priznanja. Cena steklenice **3 krone.**

Dobi se v vseh mestih in večjih krajih dežele.

Glavna zaloga in razpošiljatev v Ljubljani

pri gospodu 274 (71)

Vaso Petričič-u.

V zalogi imajo tudi gg. U. pl. Trnkóczy, Anton Kanc in
Ernst Sark v Ljubljani, A. Rant v Kranji, in lekarna
„Pri angelju“ v Novem mestu.

Preprodajalci popust.

Cene brez konkurence!

Ivan Dogan

mizarski mojster

v Ljubljani, Medjatova hiša šte. 19

priporoča

svojo bogato zalogo hišne oprave.

Spalne ter jedilne sobe za salone. Divane vsake vrste. Modrace in žimnice
na peresih, podobe, ogledala, otročje vozičke i. t. d.

Naročila se točno izvršujejo.

1564 4

Cenik s podobami zastoj in franko.

Konkurenca nemogoča!

JOSIP MURNIK

== v Ljubljani ==

1674 3-3

sprejema do nedelje, 20. t. m. dopol., naročila na
donavske krape, smuče (Schiel) in štajarske
z mlekom pitane kapune.

Nadalje priporoča svojo izborna zalogo vsakovrstnega špe-
cerijskega in delikatesnega blaga, kakor tudi raznovrstnih
pljač: šampanjca, pristnega francoskega in tuzemskega
medicinalnega konjaka, vina, ruma, likera itd.

Dobra kuharica

1631 5-4

spisala Minka Vasičeva
je že izšla
v založništvu L. Schwentnerja
v Ljubljani.

Dobiva se samo vezana; cena 6 kron,
po pošti 6 kron 55 h.

Obsega na 576 straneh več nego
1300 receptov za pripravljane najokus-
nejših jedi domače in tuje kuhe, ima
osem fino koloriranih tabel in je trdno
in elegantno v platno vezana.

Hvali jo vse: kuharica s svojega
strokovnjaka stališča, literarna kri-
tika zaradi lepega, lahko umevnega
jezika, fina dama zaradi njene lepe, pri-
sloven. kuharskih knjigah nenavadne
opreme, in končno varčna gospodinja
zaradi njene cene, ker ni nič dražja nego
znane nemške kuharske knjige.

Za Božič kot navlaš:

gospodinja - kuharica se naj podari, ta
naj pa za praznike kuha in peče po
njenih imenitnih receptih.

Paris 1900
Grand Prix
Najvišje odlikov.

Izvirni Singerjevi šivalni stroji
Izvirni Singerjevi šivalni stroji
Izvirni Singerjevi šivalni stroji
Izvirni Singerjevi šivalni stroji
Izvirni Singerjevi šivalni stroji

Besplatni učni tečaj za vsa domača šivalna dela in moderno umetno vezanje
Zaloga svile za vezanje v najrazličnejših barvah. Elektromotorji za posamezne stroje
za domačo porabo.

Singer Co. akc. družba za šivalne stroje.
Ljubljana, Sv. Petra cesta številka 4.

so vzorni v konstrukciji in izdelavi.
so neobhodno potrebni za domačo in
obrtno porabo.
so najbolj razširjeni v tvorniških
obratih.
so neprekosljivi v delozmožnosti in
trpežnosti.
so izborno porabljeni pri modernem
umetnem vezanju.

Karel Tambornino

Kongresni trg št. 6 1653 3-3

Vsled smrti lastnika oblastveno dovoljena

popolna razprodaja

dragotin, zlatnine in srebrnine
daleč pod nakupno ceno.

Obenem se opozarjajo p. n. naročniki, ki
imajo v delu popravila, da pošljejo najkasneje
do 10. januarja 1904
ponje, ker se za pozneje ne more jamčiti.

Naznanilo.

Martin Lampert

v Ljubljani, Kolodvorske ulice 31
prodaja

trboveljskega premoga

na drobno in debelo; dalje dobro suha
bukova in mehka drva
po sežnjih (klast.) ali tudi po cele vagone tudi: rezana
in sekana, trda in mehka drva se dobé na zah-
tevo v vsaki množini.

Obenem tudi naznanjam slavnemu občinstvu, da
sem v isti hiši prevzel najstarejšo firmo umrlega

Jurija Jankoviča

po domače **Habeta**, obstoječo že nad 80 let, znano
po vsi Ljubljani in po deželi, namreč prevažanje
vsakovrstnega blaga s kolodvora na kolodvor,
kakor tudi pri stavbah. 1664 13-2

Prevzamem tudi selitve po najnižji ceni.

Se priporočam slavnemu občinstvu za mnogo-
številni obisk

Martin Lampert.

Prodaj ali v najem oddam trgovino

špecerijskega blaga

na dobrem prostoru v Ljubljani radi
bolehanja. Trgovina ima lep promet in se
ponuja strokovnjaku gotova eksistenca.

Potrebni kapital le 2 do 3 tisoč gold
Natančnejše pové blagohotno upravnništvo
»Slovenca«. 1248 15

Velike zaloge

= rokavic

za dame in gospode
kravat za gospode
toaletnega blaga

dalje

ščetic za zobe, glavni-
kov, dišav, mil itd.

iz najbolj renomiranih tovarn
priporoča 1660 2-2

ALOJZIJ PERSCHE

Ljubljana, Pred škofljo 21.

Primerna darila!

Kakor:

1658 6-3

drsalke, tičnike, mesorez-
nice, različne svečnike in
kasete, posode za premog
in predpečnike, samovare
in brzovrelce, sploh kom-
pletne kuhinjske oprave

se dobivajo najcenejše pri

Karol Kavšek-a naslednikov

Schneider & Verovšek

Ljubljana, Dunajska cesta št. 10.

Bratje Novakovič

lastniki vinogradov na otoku Braču in v
Makarskem primorju v Dalmaciji.

Prodaja v stekleni-
cah in pisarna:
Starl trg št. 15

Ljubljana

Skladišče in prodaja
na debelo: Spodnja
Šiška, Vodnikova
cesta.

Priporočajo svoja
črna, krvna, rudeča

domača

in bela izborna na-
mizna, desertna

dalmatinska vina

dalmatinski tropinovec, dalmatinski vinski konjak in dalmatinsko
maslinovo olje po nevrjetno nizkih cenah.

Pošilja se v sodih po 100, 300 in 600 litrov. Ako kdo odpošlje
svojo posodo, dobi vino mnogo ceneje.

Vzorci in ceniki zastoj in franko.

1279 20-13

G. PICCOLI

lekarnar v Ljubljani

dvorni dobavitelj Nj. Sve-
tosti papeža

priporoča naslednje izdelke svo-
jega kemično farmacevtskega
laboratorija, ki se izgotavljajo
kot sicer vsi drugi medikamenti z naj-
večjo skrbnostjo in snažnostjo.

Piccolijeva želodčna tinktura krepi
želodec, vzbuja veselje do jedi, pospe-
šuje prebavo in odprje ter je posebno
učinkujoča pri zaprtju. 1 steklenica 20 vin.

Piccolijeva železnata vino se uporablja
primalokrvnih, nervoznih in slabotnih
osebah z najboljšim uspehom. Pollitera
steklenica 2 K.

**Piccolijevi sirupi iz malin ali fama-
rinde** dajo z vodo pomešani izvrstno in
zdravo pijačo. Kilogramaka steklenica, pa-
steurizovana K 1.30.

**Zunanja naročila po poš-
nem povzetju.** 708 (50-43)

P. n. odjemalci si lahko ogledajo

naš znameniti laboratorij

Tovarna pečij in raznih
prstenih izdelkov

Alojzij Večaj

Ljubljana, Trnovo, Opekarska
cesta, Veliki stradon št. 9

priporoča slav. občinstvu in preč.
duhovščini svojo veliko zalogo
barvanih prstenih

pečij in štedilnih ognjišč

kot: rujavih, zelenih, belih, modrih,
sivih, rumenih itd., kar najbolj trpež-
nih in po modernih modelih izde-
lanih. Cene nizke. 36 52-50

Lastni izdelek.

Ceniki franko in brezplačno.

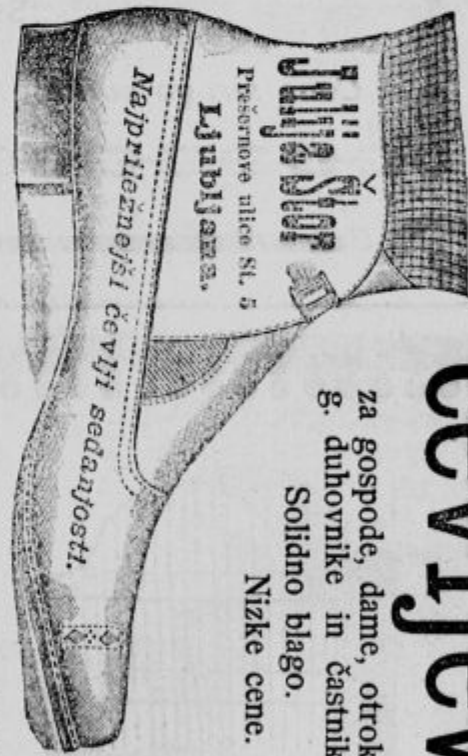
Iščem dobro izurjenega
strugarskega pomočnika
oziroma strugarja.

Plača po dogovoru. Služba stalna in takoj

Fran Švigelj

1495 11

tovarna stolov na Bregu pri Borovnici.

Velika zaloga v
čevljev

za gospode, dame, otroke,
s. duhovnike in častnike.
Solidno blago.
Nizke cene.

Gamase, galoše.

1335 52-10 **Zaloga obuval**

D. H. POLLAK & Co. Dunaj.

Stavbinska kleparska dela,

vsakovrstna, iz poljubnega gradiva.

Nacenejša izvršitev lesno-cementnih streh in
pokrivanja s strešnim lepom ter v to spada-
joče poprave z jamstvom najsolidnejšega dela.
Zaloga strešnega lesa, lesnega cementa in streš-
nega lepca v najboljših kakovostih.
Strešne vodne naprave po izkušeni sestavi.

Ustanov.

L. M. ECKER

Ustanov.

1. 1861 1. 1861

Ljubljana, Dunajska cesta št. 7 in 16.

Vodne instalacijske naprave

vsake vrsten, apeljana v hiše, zveza z obsto-
ječimi vodovodi, premembe in vsakršne po-
prave. Zgradba stranišč in kopalnih naprav
v preprosti do najfinjši izvršbi proti jamstvu
primerne, trpežne dela. 1533 6-5
Proračuni na zahtevanje brezplačno.

Največja izbira

blaga iz briljantov, kakor uhanov, prstanov, zapestnikov itd., velika zaloga zlatnine, kot zlatih verižic za dame in gospode koljerjev, nakakor nastavkov, servisov za čaj, kavo, pivo in vino, posode za namizno orodje, tase, doze za sladkor, posode za sir, kompotiere, oprave kasete za 6 do 12 oseb. Prosim, da se obrnete na moj kabinet, ki se nahaja na Dunaju, 1. d. d.

Adolf Wagenpfeil, zlatar in juvelir Ljubljana

Priporoča svojo veliko zalogo **novosti** p. n. občinstvu.

Edino zastopstvo

svetovno - znane Orivit. akcijske družbe. — Blago iz kina - srebra, Berndorfske, Cristofle in Württem. berške kovinske tovarne. Priznane najboljše tvrdke za namizno orodje. — Največja izbira ženitovanjskih, krstnih, Miklavževih in božičnih daril izvršena najhitreje. Ceniki zastopni. 1902 12-6 Najnižje cene. 1902 12-6

Za Božič!

Za novo, moderno opremljeno slaščičarno sem si preskrbel veliko zalogo raznovrstnih

božičnih daril

in raznih predmetov za okrašenje božičnih drevesc lastnega in tovarniškega izdelka.

Nadalje se priporočam slavnemu p. n. občinstvu za naročila raznih naj-finejših tort in vsakovrstnega okusnega peciva. — V zalogi imam različne deserine in čokoladne bonbone in postrezam tudi s finimi desertnimi vini in likerji, posebnost Monte Christo, Benediktinec, Maraschino itd. itd.

Fini turinski pelinovec.

Priporočam se slavnemu p. n. občinstvu za božična naročila raznovrstnih potic, kakor: medenih, orehovitih, rozinovitih in mandelnovitih, finih plin in šarkeljnov. 1647 3-2

Vanili, Pressburger in Anis-prepečenec (Zwieback).

Slaščičarna in pekarija

Jakob Zalaznik

Stari trg št. 21.

Mestni trg št. 6.

Sv. Petra cesta št. 26.

Za Božič!

Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpežno, krasno blago za bandera, baldahine, raznobarvne plašče, kazule, pluviale, dalmatike, velume, albe, koretelje, prte itd.

sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema tudi vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popravila. — Izdeluje ročno in pošteno po najnižji ceni bandera in vse drugo obleko.

Prečastite gospode prosim, da se blagovole pri naročilih ozirati na domačo tvrdko ter ne uvažujejo tujih tvrdk, društev in potujočih agentov.

Zagotavlja hitro in najpoštenjšo postrežbo in najnižjo ceno, zatrjuje, da bode hvaležna tudi za najmanjše naročilo.

Najodličnejšim spoštovanjem se priporoča 780 52-28

Ana Hofbauer,

Imeteljica zaloge cerkvene obleke, orodja in posode v Ljubljani, Wolfsove ulice 4.

Vsaki gospodinji

je čestitati, ki glede na zdravje, prihranek in dobri okus uporablja Kathreiner-Kneippovo sladno kavo.

Vljudna prošnja: Pri kupovanju ne zahtevajte samo »sladne kave«, ampak izrečno vselej — Kathreinerjevo — Kneippovo sladno kavo in odjemajte jo le v izvornih zavojih, kakršnega kaže ta podoba.

Cena zavoju 50 vinarjev. vsebina 500 gramov.

Nič več telesnega zaprtja, ako se živa **Huss-ova pogača.**

Zaloga: Dunaj, XVIII., Ladenburggasse 46. Prospekt brezplačno. — Pošiljatev za poskušnjo: 12 kosov franko 3 K po povzetju. 72 52-42

1903 Božična prodaja 1903

radi pohajajoče sezone še 10% ceneje.

Angleško skladišče oblek. Ljubljana, Mestni trg 5.

Obleke iz kamgarna, gladke in progaste . . .	fl. 10.—
Obleke iz angleškega ševota v modernih barvah . . .	„ 10.—
Fine jaquet-obleke . . .	„ 10.—
Najfinejše salonske obleke . . .	„ 20.—
Angleški modni ulstri . . .	„ 10.—
Fini double-ulstri, temnosivi . . .	„ 10.—
Črne zimске suknje, mandarin . . .	„ 10.—
Haveloki iz kameline dlake, rujavi in sivi . . .	„ 5.—
Otroške obleke in ulstri . . .	„ 5.—
Otroške obleke v različnih barvah . . .	„ 2.50
Fine modne hlače, tople, progaste . . .	„ 2.50

Črni moderni paletot za dame z velikim ovratnikom
Črni in sivi cibolin-paletot z velikim ovratnikom
Paletot iz anglešk. modnega blaga z ovratnikom ali brez njega
Najfinejši paletot za dame v stola-fačoni
Črni damski ovratniki, podloženi
Najfinejši double-ovratniki v stola-fačoni
Modne damske obleke
Zimske jope, podložene
Elegantni otroški plašči
Jopice za deklice v vseh barvah
Višnjevi, podloženi ovratniki z rdečo kapuco.

1496 18-15

Kožuhi za bivanje v mestu in potovanje, mikado v največji izbiri po čudovito nizkih tovarniških cenah. Naročila po meri se izvršujejo na Dunaju najelegantnejše in najhitreje.

Velespoštovanjem

Kapamacsija & Bondy

Oroslav Bernatović.

Cenjenim svojim odjemalcem!

Splošne gospodarske razmere so v zvezi s krajevnimi okoliščinami povzročile, da se je stanje specerijskih trgovin tekom časa znatno poslabšalo. Z ozirom na to so podpisani trgovci sklenili, da odslej

ustavijo popolnoma običajna novoletna in velikonočna darila

cenjenim svojim odjemalcem, zato pa bodo primerno svoto darovali za dobrodelne namene.

Vsak trgovec se je zavezal z besedo in tudi položil visoko jamščino, da se bo strogo držal tega sklepa.

To naznanjamo cenjenim svojim odjemalcem v blagohotno uvaževanje.

V Ljubljani, 15. decembra 1903.

Ljubljana:

F. Babič, Jos. Bahovec, Iv. Bahovec, I. Bizjak, Fr. Brajar, V. Cantoni, L. Češnovar, I. Dolinar, I. Fajkar, I. Fridrich, F. Grošelj, H. Hieng, C. C. Holzer, Iv. Jebačin, Jos. Jebačin, A. Ječminek, M. Jémec, L. Jeran, A. Jerančič, A. Ješe, M. Kastner, E. Kavčič, M. Kavčič, A. Klun, A. Korbar, A. Kordin, A. Krisper, A. Kregar, P. Lassnik, M. Lehnert, A. Lilleg, I. Lončar, I. Marenče, T. Medic, I. Medved, I. Mehle, T. Mencinger, I. Mole, I. Murnik, M. Ojstrič, I. Perdan, K. Planinšek, M. Podvornih, J. C. Praunseiss, M. Semraje, M. Soklič, M. E. Supan, V. Schiffer, O. Schmidt, J. Skoflitzh, M. Spreitzer, A. Stacul, A. Steiner, F. Strkovič, J. Stritar, F. Stupica, A. Sarabon, P. Šterk, F. Terdina, R. Tenente, I. Tome, I. Tonich, A. Verbove, A. Zorman, A. Zorc.

Zgornja in Spodnja Šiška:

M. Bergant, M. Bitenc, M. Deu, I. Glavič, M. Komotar, M. Kotar, I. Kreuzer, M. Lavrenčič, I. Maurer, I. Povše, M. Škander, A. Tonich, T. Tušar, I. Vodnik, V. Winkelhofer, I. Zorman.

Glince in Vič:

F. Javornik, M. Jereb, A. Marn, A. Novak, I. Pirnat, I. Robežnik, I. Traun, M. Vijol.

Štefanja vas in Vodmat:

A. Gerjol, I. Jebačin, F. Lisjak, A. Pečar, I. Oražem, A. Sušnik, I. Zorič.

Ježica, Mala vas in Stožice:

A. Aubel, M. Snoj, I. Smerke.

1668 3-1